PROGRAMMABEGROTING 2015

MEERJARENRAMING 2016 - 2018

Veiligheidsregio
Gelderland-Zuid

Inhoudsopgave

1 Inleiding ... 2
1.1 Leeswijzer ... 3
1.2 Kaders: algemene ontwikkelingen ... 4
1.3 Ontwikkelingen met invloed op de begroting 2015 die nog niet zijn verwerkt ... 6
2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding ... 7
2.1 Risicobeheersing ... 7
2.2 Incidentbestrijding ... 10
3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV) ... 14
3.1 Sector RAV ... 14
4 Paragrafen ... 16
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 16
4.2 Weerstandsvermogen ... 16
4.3 Risicobeheersing ... 17
4.4 Verbonden partijen ... 19
4.5 Investeringsbegroting en kapitaalgoederen ... 19
4.6 Wet Houdbare overheidsfinanciën ... 19
4.7 Treasury ... 20
4.8 Organisatie en bedrijfsvoering ... 22
5 Financiële begroting ... 24
5.1 Overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding ... 25
5.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding 28
5.3 Overzicht van baten en lasten in de begroting RAV ... 33
5.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting RAV ... 34
5.5 Geplande investeringen ... 37
5.6 Bijdrage deelnemende gemeenten ... 39
5.7 Overzicht van baten en lasten in de begroting Veiligheidsregio Gelderland-Zuid ... 41
5.8 Uiteenzetting financiële positie Veiligheidsregio Gelderland-Zuid ... 42
5.9 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering ... 44
5.10 Inventarisatie risico's ... 48
6 Verklaring van afkortingen ... 53

1 Inleiding

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

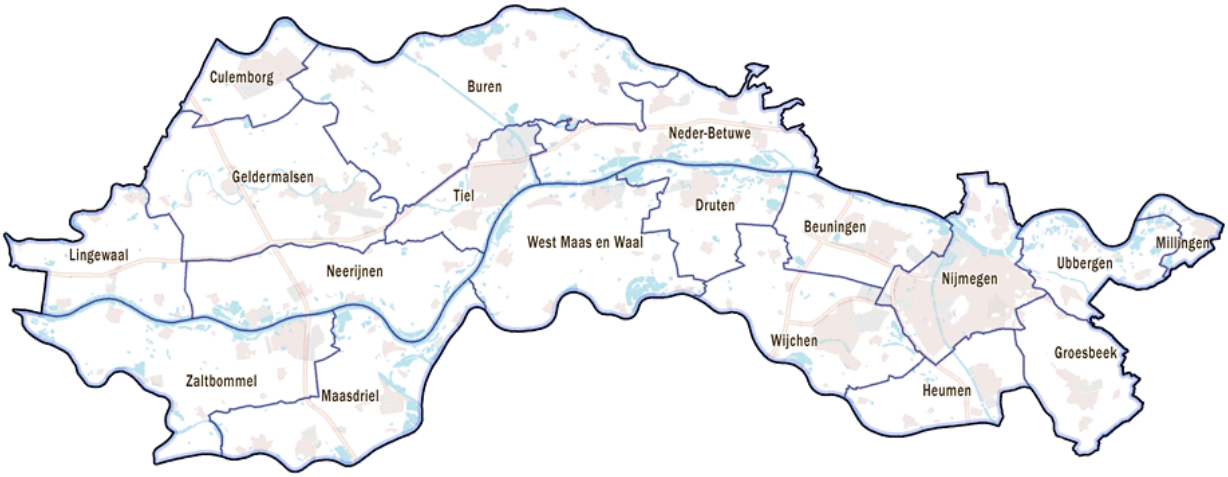

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een organisatie voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband van achttien gemeenten is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

De VRGZ zorgt voor een veilige regio waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden en de inwoners kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening en brandweerzorg. Dit doet zij samen met de achttien gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke partijen.

Het gebied waaraan de VRGZ haar diensten verleent, heeft een oppervlakte van circa 1.040 km² en telt ruim 530.000 inwoners. Het gebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van drie vaarwegen (Nederrijn, Waal en Maas), diverse snelwegen (A2, A15, A50 en A73) en een goederenspoorverbinding (Betuweroute). De regio heeft voornamelijk een landelijk karakter, met landbouw, veeteelt en fruitteelt. Het oosten van de regio, rondom Nijmegen, heeft een overwegend stedelijk karakter.

De veiligheidsregio bevat met de Waal de belangrijkste transportader over water in Nederland. Het vervoer van goederen en grondstoffen, waaronder ook gevaarlijke stoffen, tussen Europoort en Duitsland vindt plaats over deze rivier. Dat vervoer gebeurt daarnaast over de snelwegen en het spoor. Daarnaast kent de regio een aantal BRZO-bedrijven. Risico's zijn onder meer overstromingsgevaar, ongelukken met gevaarlijke stoffen (rivier- en wegtransport) en bosbranden (rondom Groesbeek).

1.1 Leeswijzer

De programmabegroting 2015 werd opgesteld in de periode december 2013 – februari 2014. Toen was nog niet nauwkeurig aan te geven welke ontwikkelingen binnen en buiten de VRGZ zich gaan voordoen en opgenomen moeten worden in de begroting voor 2015.

Reden van deze vroege start van het opstellen van deze begroting is dat bestuurlijk is besloten dat de VRGZ moet voldoen aan de wettelijke eisen van toezending van de ontwerpbegrotingen aan de raden van de deelnemende gemeenten ten behoeve van het tijdig kunnen indienen van zienswijzen op die begroting. Daarmee wordt beter bewerkstelligt dat de begrotingen van gemeente en gemeenschappelijke regeling op elkaar worden afgestemd. De datum van toezending is vastgesteld op 1 april 2014. Consequentie daarvan is dat de ontwerpbegroting van 2015 een zekere mate van onzekerheid heeft waardoor tussentijdse begrotingswijzigingen noodzakelijk zullen zijn.

De programmabegroting 2015 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit vijf hoofdstukken. In deze programmabegroting zijn per programmaonderdeel de multi- en monodisciplinaire beleidsvoornemens gerangschikt.

Het eerste hoofdstuk van de programmabegroting is een inleiding, waarin de opbouw van de begroting wordt uitgelegd en waarin een aantal ontwikkelingen op beleidsmatig en financieel gebied wordt geschetst. Hoofdstukken 2 en 3 bestaan uit de beschrijving van de beleidsprogramma's van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, te weten:
- Programma Crisis- en Rampenbestrijding (hoofdstuk 2);
- Programma Ambulancevoorziening (hoofdstuk 3).

In hoofdstuk 4 worden de verplichte paragrafen behandeld zoals:
- weerstandsvermogen
- reserves
- risico's
- verbonden partijen
- investeringsbegroting
- treasury
- organisatie en bedrijfsvoering

In het vijfde hoofdstuk worden de financiële gegevens gepresenteerd.

1.1.1 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De programmabegroting 2015 is opgebouwd aan de hand van de hoofdstukindeling van het regionaal beleidsplan. Dit wettelijk voorgeschreven plan is een multidisciplinair beleidsdocument waarin het bestuur van de VRGZ richting geeft aan haar ambities.

Daarnaast is aangegeven wat de veiligheidsregio wil bereiken en wat daarvoor, vanuit de verschillende sectoren, wordt gedaan. Tevens is aangegeven hoe beter zicht kan worden gegeven op de prestaties van de VRGZ. Deze indicatoren zijn voor een aantal prestatievelden nog in de fase van ontwikkeling en worden de komende jaren verbeterd en verfijnd.

De prestatie-indicatoren voor de brandweer zijn de indicatoren die op dit moment bekend zijn en gehanteerd worden. De doorontwikkeling van de brandweerorganisatie kan ertoe leiden dat in de loop van 2014 andere prestatie-indicatoren worden ontwikkeld die voor zowel het bestuur van de VRGZ als de brandweerorganisatie een beter sturingsmiddel kunnen zijn. Deze prestatie-indicatoren laten in de toekomst op onderdelen mogelijk een verschuiving zien van enkel output-gerichte gegevens (productie) naar meer outcome-gerichte gegevens (maatschappelijke effecten). Het inzichtelijk maken van de brandweeractiviteiten en het maken van afspraken over daarbij behorende concrete doelstellingen, de wijze van meting van resultaten en de wijze van rapportage daarover is een eerste belangrijke stap in die richting. Het nog op te stellen (mono)beleidsplan brandweer zal als paraplu dienen waaronder deze brandweeractiviteiten gaan plaatsvinden.

1.1.2 Programma Ambulancevoorziening

De Tijdelijke Wet ambulancezorg (Twaz) legt sturing en financiering in één hand. In het kader van de Twaz heeft de minister van VWS een aanwijzing gegeven aan de RAV Gelderland-Zuid tot het onder voorwaarden verrichten van ambulancevervoer. In tegenstelling tot de veiligheidsregio's, die voor een groot deel worden gefinancierd door de gemeenten, wordt de ambulancezorg volledig gefinancierd door zorgverzekeraars. Derhalve dient naast aan het algemeen bestuur van de VRGZ ook aan de zorgverzekeraars financiële verantwoording te worden afgelegd. Daarom is er een apart programma ambulancezorg dat zoveel mogelijk de ‘standaard’ opbouw volgt van de programmabegroting ('wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten').

1.2 Kaders: algemene ontwikkelingen

In navolging van de programmabegroting 2014 worden er voor het jaar 2015 geen beleidsbesluiten verwacht die leiden tot een extra financiële uitzetting. Ook worden er géén wijzigingen voorzien die nadelige financiële consequenties hebben voor de deelnemende gemeenten.
Het voorgaande laat onverlet dat sommige gemeentelijke bijdragen ten opzichte van die voor 2014 aan verandering onderhevig kunnen zijn. Het betreffen correcties die aangebracht moeten worden als gevolg van de financiële consequenties voortvloeiende uit de besluitvorming rondom de huisvesting van de brandweer. Het is nu nog niet aan te geven wat de omvang van deze correcties is voor de afzonderlijke gemeenten.
In de begroting 2015 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar dat de beleidsmatige en financiële consequenties voor de veiligheidsregio op dit moment nog onduidelijk zijn. Hieronder worden deze ontwikkelingen genoemd.

1.2.1 Wet publieke gezondheid

De Wet publieke gezondheid (Wpg) tweede tranche (1 januari 2012) schrijft voor dat de werkgebieden van de GGD’en overeenstemmen met die van de Veiligheidsregio’s. De gelijke gebiedsindeling vergemakkelijkt de samenwerking tussen de domeinen Veiligheid en Gezondheid, zowel voor wat betreft planvorming als voor uitvoering.
De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) is verantwoordelijk voor GGD en GHOR. Omdat de GHOR organisatorisch deel uitmaakt van de VRGZ, is de DPG lid van de directie van de VRGZ voor wat betreft de GHOR. De DPG is het aanspreekpunt en de gesprekspartner voor zowel het bestuur als voor de brandweer, politie, gemeente en justitie. Daarbij geeft de DPG binnen het veiligheidsdomein integraal advies namens de geneeskundige keten (de zogenaamde ‘witte keten’). Met de komst van de DPG is er één gezicht van het openbaar bestuur richting de particuliere zorgpartijen, zijn reguliere en opgeschaalde (crisis)zorg dichter bij elkaar en vindt er gezamenlijke planvorming van volksgezondheid en veiligheid plaats.
De uitvoeringsverantwoording van een aantal taken, zoals medische milieukunde in de opgeschaalde vorm (Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS)) en Psycho Sociale Hulpverlening (PSH), is van de Veiligheidsregio naar de GGD verlegd. De coördinatie, regie en aansturing hiervan blijven bij de GHOR. De verantwoordelijkheid voor bestrijding van infectieziekten A is van de GGD naar de Veiligheidsregio verlegd.

1.2.2 Meldkamers

In 2011 heeft het kabinet besloten tot een schaalvergroting van de meldkamers in Nederland. Er komt een Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) die bestaat uit tien meldkamers, naar analogie van het aantal politieregio's. De LMO is onderdeel van de nationale politie. De meldkamer Oost-Nederland, waarin de meldkamers van de Veiligheidsregio’s IJsselland, Twente, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid opgaan, wordt gehuisvest in Apeldoorn. De landelijk kwartiermaker is eind 2013 gestart met haar werkzaamheden. In samenspraak met de landelijke kwartiermaker wordt bekeken hoe de transitie wordt vormgegeven. Op dit moment is het nog onduidelijk op welk moment de Gemeenschappelijke Meldkamer van Gelderland-Zuid opgaat in de nieuwe meldkamer Oost-Nederland en hoe de voorbereidende activiteiten die de Veiligheidsregio moet doen voor die transitie er uit zien. Dit betekent ook dat de financiële consequenties als gevolg van extra capaciteitsinzet op het dossier meldkamer nog onduidelijk zijn.

1.2.3 Bovenregionale Samenwerking

Naar aanleiding van de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk (januari 2011) heeft een bestuurlijke 'Werkgroep Bovenregionale Samenwerking' onderzocht hoe de samenwerking tussen veiligheidsregio's onderling en tussen veiligheidsregio's en de rijksoverheid kan worden verbeterd. Dit onderzoek heeft een aantal adviezen opgeleverd:

- Afsprakenkader opschaling
  Voorgesteld wordt om in geval van bovenregionale crises een GRIP 5 in te stellen. Hierdoor worden aangrenzende veiligheidsregio's gestimuleerd om bijeen te komen om duidelijke afspraken te maken over de interregionale coördinatie.
- Faciliterende, richtinggevende en sturende rol rijksoverheid
  Bij bovenregionale rampen en crises kiest de rijksoverheid voor de invulling van de faciliterende, richtinggevende en/of sturende rol. Om de sturende rol goed in te kunnen vullen, kan de rijksoverheid een GRIP-Rijk afkondigen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan incidenten als een kernongeval of terroristische dreiging.
- Afstemming rijksoverheid en veiligheidsregio's
  Voor de veiligheidsregio's komt er één rijksloket: het Nationaal CrisisCentrum (NCC). De veiligheidsregio's zorgen samen met het NCC voor een eenduidige kennis- en adviesstructuur.
- Eenduidigheid crisiscommunicatie
  Binnen de VRGZ wordt de crisiscommunicatie continu verbeterd. Daarnaast is er noodzaak tot afstemming van de crisiscommunicatie tussen de veiligheidsregio's onderling en tussen de veiligheidsregio's en de landelijke diensten. Tevens wordt voorgesteld om een bovenregionale crisiscommunicatiepool in te stellen en om de organisatie van de crisiscommunicatie in de veiligheidsregio's te professionaliseren en te harmoniseren.

De bovenstaande punten worden naar verwachting in 2014 geïmplementeerd. In 2015 wordt overeenkomstig deze adviezen samengewerkt.

1.2.4 Tijdelijke Wet Ambulancezorg

Op 1 januari 2013 is de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (Twaz) van kracht geworden. In de Twaz is vastgelegd dat de minister van VWS in iedere regio een Regionale Ambulancevoorziening aanwijst. In december 2012 heeft de RAV Gelderland-Zuid deze aanwijzing ontvangen. De Twaz geldt voor een periode van vijf jaar. Gedurende deze periode zal opnieuw worden bezien of de uiteindelijk beoogde non-concurrentiële vergunningprocedure Europeesrechtelijk mogelijk en politiek wenselijk is. In 2015 wordt door het ministerie van VWS, in nauwe samenspraak met Ambulancezorg Nederland (AZN) een aantal alternatieve scenario’s uitgewerkt en op (politieke) haalbaarheid getoetst.

1.2.5 Nieuw financieringsstelsel ambulancezorg

Met ingang van 1 januari 2014 is een nieuw financieringsstelsel voor de ambulancezorg in werking getreden. De effecten van deze omslag in het financieringsstelsel zijn voor de RAV Gelderland-Zuid beperkt. In totaal gaat het om een budgetvermindering van € 80.000, te realiseren in een afbouwtermijn van twee jaren. Wel is een groter deel van het budget ‘onderhandelbaar’ verklaard. De verwachting is dat het effect hiervan voor het eerst bij de begrotingsvoorbereiding van 2015 zal blijken.

1.2.6 Aanbevelingen evaluatie Wet veiligheidsregio’s

Bij het inwerking treden van de Wet veiligheidsregio’s is toegezegd dat er na een aantal jaren een evaluatie zou plaatsvinden. De Minister van Veiligheid en Justitie heeft op 24 mei 2012 een onafhankelijke commissie (commissie Hoekstra) in het leven geroepen om advies uit te brengen over de werking van de Wet veiligheidsregio’s en over het brede Nederlandse stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De aanbevelingen van de commissie zijn overgenomen door het Veiligheidsberaad (alle voorzitters van de veiligheidsregio’s).

In het kader van de doorontwikkeling van de veiligheidsregio's wordt op landelijk niveau door het Veiligheidsberaad gewerkt aan een agenda van de veiligheidsregio's. Deze agenda bevat een aantal onderwerpen uit de aanbevelingen van de commissie Hoekstra, dat de komende tijd met voorrang wordt uitgewerkt en geïmplementeerd. Deze onderwerpen betreffen:

1. Output gerichte sturing:
   a. Meer focus op risicogerichtheid en
   b. Toetsing op basis van outcome.
2. Vergroten lerend vermogen van de veiligheidsregio's.
3. Versterken multi- en interdisciplinaire samenwerking: partners, politie en defensie.
4. Modernisering Brandweerzorg.
5. Verder doorontwikkelen van bevolkingszorg.
6. GHOR zichtbaar, beschikbaar en bereikbaar houden.
7. Motiveren en benutten van zelf- en samenredzaamheid.

Om de hiervoor genoemde doorontwikkeling van de Veiligheidsregio's te realiseren is het onder meer nodig om de rol en betrokkenheid van de gemeenteraden te vergroten. Op landelijk niveau wordt door het Veiligheidsberaad samen met VNG en raadslid.nu hieraan vorm en inhoud gegeven. Complementair hieraan zal VRGZ in 2014 en 2015 nader bezien hoe de betrokkenheid van de gemeenteraden en vertegenwoordigers van gemeenten kunnen worden versterkt.

1.3 Ontwikkelingen met invloed op de begroting 2015 die nog niet zijn verwerkt

Eind 2013 zijn brandweerkazernes overgedragen aan de Veiligheidsregio waarvoor btw-herziening moest plaatsvinden als deze niet zouden zijn overgedragen. De afschrijving en rentelasten van deze kazernes zijn in de begroting 2015 verwerkt. Dat geldt niet voor de kazernes die in 2014 zullen worden overgedragen. Datzelfde geldt voor alle andere lasten, horend bij het in eigendom hebben van kazernes, zoals onderhoud, schoonmaak, het beheer van de panden etc. Deze lasten worden in het voorjaar van 2014 geïnventariseerd waarna dit met ingang van 2015, inclusief de daarbij horende budgetten, wordt overgedragen aan de Veiligheidsregio. Een en ander betekent dat de financiële omvang voor 2015 toeneemt maar dat dit in principe budgettair neutraal zal zijn. De afschrijvingen, toegerekende rente en de rente op de aangetrokken leningen zijn in de exploitatie verwerkt. Onder overige opbrengsten is (fictief) de afschrijvingslast en de toegerekende rente verwerkt.
In 2013 werd een aanvang gemaakt met het opstellen van een regionaal investeringsprogramma voor de brandweer. Een nieuw investeringsprogramma voor 2014 is gereed en daarin wordt zichtbaar dat er in 2012 en in 2013 investeringen zijn uitgesteld vanwege deze hertoetsing van het volledige programma. Het investeringsplan voor het begrotingsjaar 2015 en voor 2016-2018 is nog niet gereed. Het investeringsplan 2015 wordt voor de aanvang van 2015 aan het bestuur voorgelegd ter goedkeuring.

2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Het programma crisisbeheersing en rampenbestrijding bestaat uit twee productgroepen: risicobeheersing en incidentbestrijding.

2.1 Risicobeheersing

Wat is het

Risicobeheersing behelst de structurele aandacht voor fysieke (on)veiligheid, het voorkomen en terugdringen van onveilige situaties en de zorg voor het beperken en beheersen van gevolgen voor en inbreuken op fysieke veiligheid.

Wat willen we bereiken

Het effect van de inspanningen van de VRGZ moet zijn dat burgers van en ondernemers in Gelderland-Zuid op de hoogte zijn van de risico's die er zijn in de omgeving en dat zij zelf het maximale doen om risico's in huis of op het werk te beperken.

Wat gaan we daarvoor doen

Door te investeren in de voorkant van de veiligheidsketen[2] kan veel leed en schade worden voorkomen. Hierbij hebben burgers en bedrijven een eigen verantwoordelijkheid. Daarbij is van belang te erkennen dat een risicoloze samenleving niet bestaat. Burgers, bedrijven en overheid hebben samen invloed op de veiligheid. Het is daarom van belang dat burgers, bedrijven en overheid zich, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, bewust worden van de aanwezige risico’s, deze waar noodzakelijk te accepteren en waar mogelijk slim hierop te interveniëren. De verantwoordelijkheid van de overheid ligt bij de ontwikkeling van veilige ruimtelijke planning, bij het bevorderen van de borging van (brand)veiligheid in vergunningen en bij het (brand)veilig bouwen en gebruiken van gebouwen.
Om het gewenste effect te bereiken investeert de VRGZ in een aantal thema's, zoals informatiemanagement, netwerkmanagement, versterken proactief handelen, zelfredzaamheid & burgerparticipatie, evenementen en risicocommunicatie.
De brandweer, de GHOR en de nieuwe Omgevingsdiensten zijn adviseurs voor gemeenten en geven voor zover mogelijk een gezamenlijk multidisciplinair advies af. Om hen en de klant eenzelfde niveau van dienstverlening te kunnen bieden, is een eenduidige aanpak vanuit een gezamenlijk vastgesteld beleidskader nodig. Dit uniform beleid is vanaf 2013 ontwikkeld. Het principe is: centrale kaderstelling en sturing, lokale uitvoering van taken op het gebied van risicobeheersing. Om daaraan invulling te geven richt de brandweer in 2014 de daarvoor benodigde werkorganisatie in. In de loop van 2014 wordt het beleid verder vorm gegeven en vastgelegd in het monobeleidsplan van de brandweer. Op grond daarvan kan risicobeheersing zich in 2015 verder ontwikkelen en uitvoering geven aan dat beleid.

Informatiemanagement
Met betrekking tot informatiemanagement legt de VRGZ permanente preparatieve gegevens vast, zodat deze ten tijde van incidenten te raadplegen zijn. Het betreft contactgegevens, beeldmateriaal, plannen en procedures (bijvoorbeeld over uitwisseling van gegevens van slachtoffers). Tevens worden met belangrijke netwerkpartners duidelijke afspraken gemaakt over de beschikbaarheid van 'real time' informatie en de wijze waarop deze informatie wordt uitgewisseld.

De VRGZ zal in 2015 aandacht blijven geven aan de implementatie van de bevolkingszorg als element in de rampenorganisatie. Tevens wordt gewerkt aan de verdere professionalisering van de (crisis)communicatie.

[2] Proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg.

1. Netwerkpartners
De VRGZ beschikt over een groot aantal netwerkpartners. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Waterschap Rivierenland, Defensie, omgevingsdiensten, openbaar ministerie, GGD, ziekenhuizen, huisartsen, Rijkswaterstaat, elektriciteitsbedrijven, provincie, Rode Kruis en Omroep Gelderland. Deze contacten zorgen er voor dat er korte lijnen zijn tussen de netwerkpartners en de VRGZ. Daarnaast heeft de VRGZ profijt van deze netwerkpartners ten tijde van een crisis. In de met deze partners gesloten convenanten blijkt welke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden de netwerkpartners hebben en wie de VRGZ ten tijde van een crisis kan bereiken. De veiligheidsregio zal blijven investeren in het zoeken van verbinding met de netwerkpartners. Daarbij wordt ieders belang en taak en verantwoordelijkheid benadrukt om veiligheid gezamenlijk vorm en inhoud te geven. Hierbij wordt ook samenwerking gezocht met de omliggende regio's.

In de komende jaren is een tendens te verwachten tot concentratie en specialisatie van de ziekenhuizen, inclusief de Spoedeisende Eerste Hulp (SEH). In het verlengde van deze ontwikkeling kan het zijn dat een aantal ziekenhuizen worden gesloten. Dit heeft consequenties voor de opgeschaalde zorg bij crises en rampen, in het bijzonder voor de GHOR.

Net zoals in 2014 zullen ook in 2015 oefeningen en concrete incidenten worden gebruikt om het lerend vermogen van de medewerkers van de VRGZ en de netwerkpartners te vergroten. Dit gebeurt onder andere door de evaluatiemethoden verder te professionaliseren. Daarbij zal mede gebruik worden gemaakt van best practices elders in het land,

2. *Versterken proactief handelen*
Om het proactief handelen te versterken, functioneert de VRGZ als kenniscentrum voor veiligheidsvragen van haar partners. Zij voorziet gemeenten, omgevingsdiensten en provincie tijdig van deskundige adviezen. Als uitgangspunt hanteert de VRGZ dat de veiligheid het beste wordt geborgd aan de voorkant (proactie en preventie). Daarom streeft de VRGZ er bijvoorbeeld naar om ook in 2015 aan het begin van het proces betrokken te worden bij ruimtelijke ordeningsprojecten, waardoor er afgewogen keuzes kunnen worden gemaakt in locatie en ontwerp (project Ruimtelijke Veiligheid). Vragen als: "hoe zit het met de vluchtwegen, de aan- en afvoerwegen voor de hulpdiensten" of "hoe richten we de ruimte goed in met het oog op sociale veiligheid" komen daarbij aan de orde. Tenslotte blijft de VRGZ ook in 2015 verantwoordelijk voor het controleren van bedrijven en instellingen op het veilig bouwen en gebruiken.

3. *Zelfredzaamheid en burgerparticipatie*
Om de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven te bevorderen en de burgerparticipatie te versterken, worden inwoners van Gelderland-Zuid geïnformeerd over risico's. Dit gebeurt door middel van de Veiligheidswijzer die huis aan huis verspreid wordt, websites van gemeenten en veiligheidsregio en door bekendmakingen van rampbestrijdingsplannen.
Daarnaast wordt in 2014 samen met andere veiligheidsregio's onderzoek gedaan naar nieuwe mogelijkheden om in 2015 de zelfredzaamheid van de burgers te stimuleren. Een voorbeeld hiervan is de inzet binnen de regio Gelderland-Zuid van gediplomeerde inwoners bij AED-alarmeringen, waarbij iedere seconde telt. Ook geeft de VRGZ verdere invulling aan de uitvoering aan het taakveld "Brandveilig Leven". Hiermee worden instellingen, bedrijven en burgers bewust gemaakt van de eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden waar het gaat om brandveiligheid. Daarbij richt de brandweer zich vooral op aandachtswijken, ouderen, studenten, jeugd en bedrijven. Het gaat daarbij ook om het creëren van de juiste verwachtingen en het bedenken van preventieve mogelijkheden die laagdrempelig zijn, gemakkelijk realiseerbaar en aansluiten bij de verschillende doelgroepen.

Speerpunten zijn de promotie van rookmelders en sprinklers; het versterken van bedrijfshulpverlening, ook in woongebouwen; deelname aan het Keurmerk Veilig Ondernemen en vooral veelvuldig voorlichting geven over brandveilig gedrag, toegespitst op de doelgroepen: aan thuiszorg, industriële partners en scholen bijvoorbeeld of door huisbezoeken en thema-avonden.

In de komende jaren zal meer aandacht geschonken moeten worden aan de maatschappelijke ontwikkeling van de extramuralisering van de zorg. De tendens is dat in de toekomst het aantal zorginstellingen zal afnemen en daarmee het aantal niet- en minder zelfredzame mensen in de wijk zal toenemen. Een en ander hangt ook samen met de algemeen toenemende vergrijzing.

4. *Evenementen*

Binnen de veiligheidsregio Gelderland-Zuid worden ook in 2015 vele grote en middelgrote evenementen georganiseerd. Evenementen maken de regio enerzijds aantrekkelijk voor haar inwoners en bezoekers, maar kunnen anderzijds ook tot overlast en onveiligheid leiden. Het is dan ook de uitdaging voor organisatoren, gemeenten en hulpverleningsdiensten om bij ieder evenement een optimale balans te vinden tussen attractiviteit en veiligheid.
Om deze optimale balans te borgen heeft de VRGZ regionale afspraken gemaakt, waar gemeenten zich aan houden bij de ontwikkeling van het lokale evenementenbeleid. Met behulp van veiligheidsoverleggen wordt uitvoering gegeven aan dit evenementenbeleid. De gemeente organiseert een veiligheidsoverleg bij een groot en risicovol evenement om zich voor te bereiden op het evenement. In dit overleg geven de hulpverleningsdiensten de gemeente gericht een integraal advies en ondersteunen zij de gemeente waar nodig.
Tijdens evenementen coördineert de VRGZ (GHOR) de geneeskundige hulpverlening.

5. *Risicocommunicatie*

Door middel van risicocommunicatie, onder andere via sociale media, informeert de VRGZ de inwoners van Gelderland-Zuid zo goed mogelijk over de bestaande risico's in de regio. Zo organiseert de VRGZ bij vaststelling van rampbestrijdingsplannen bijvoorbeeld voorlichtings- en informatieavonden in samenwerking met gemeenten en betrokken bedrijven. Een ander voorbeeld zijn de zogeheten infotweets bij de alarmeringsoefeningen op de eerste maandag van de maand. Omdat de Veiligheidsregio's voor een groot deel te maken hebben met dezelfde type risico's, werken zij landelijk samen om te komen tot verdere verbetering van de risicocommunicatie.

Sociale veiligheid

De Veiligheidsregio is een netwerkorganisatie die zich vooral richt op fysieke veiligheid. De scheidslijn tussen fysieke en sociale veiligheid wordt steeds vager. Dat uit zich vooral bij het verrichten van activiteiten op de terreinen van crisisbeheersing, rampenbestrijding en evenementenbeleid. De activiteiten op deze terreinen zijn er mede op gericht maatschappelijke onrust te voorkomen en te beheersen.
Een continuering en intensivering van de samenwerking met andere partners zoals politie, gemeenten, defensie en GGD is daartoe nodig. Waar nodig zullen nieuwe structurele samenwerkingsvormen worden gezocht tussen partijen. Het creëren van een platformfunctie van de veiligheidsregio waar de verschillende partijen elkaar kunnen ontmoeten is een onderdeel daarvan.

Prestatie- c.q. verantwoordings indicatoren

1. *Informatiemanagement*

Geen prestatie c.q. verantwoordingsindicatoren.

2. Netwerkpartners

- Onderhoud van contacten met externe partners:
  - minimaal eenmaal per jaar.
- Aantal af te sluiten of te onderhouden convenanten met partners:
  - 2 (Veiligheidsbureau)
  - 9 (GHOR)

3. Versterken proactief handelen

- Aantal uit te brengen adviezen:
  - externe veiligheid
  - industriële veiligheid
  - vuurwerk
  - veilig bouwen en gebruik
- Geplande inspecties en controle:
  - BRZO
  - veilig bouwen en gebruik: 2207

4. Zelfredzaamheid en burgerparticipatie
(In ontwikkeling)

5. Evenementen

- Aantal evenementen waaraan advies wordt geleverd:
  - 100
- Aantal evenementen waarbij ondersteuning/coördinatie wordt geleverd:
  - 25

6. Risicocommunicatie

- Aantal infotweets:
  - 12

2.2 Incidentbestrijding

Wat is het

Incidentbestrijding heeft betrekking op het managen van incidenten en de voorbereiding daarop. Hierbij wordt het begrip ‘incident’ breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf, maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Ook gaat het om incidenten die volgens de letterlijke definitie niet een echte ramp of crisis zijn, maar die een grote impact hebben in de maatschappij waardoor adequaat en tijdig opschalen wenselijk is.

Wat willen we bereiken

Het effect van de inspanningen op het gebied van incidentbestrijding moet zijn dat de inwoners en ondernemers van Gelderland-Zuid zien en ervaren dat incidenten adequaat en vakkundig worden aangepakt.

Wat gaan we daarvoor doen

Om het gewenste effect te bereiken investeert de VRGZ in de volgende thema's: informatiemanagement, planvorming, alarmering, opleiden en oefenen en in behoud vrijwilligheid en doorontwikkeling incidentbestrijding brandweer.

1. Informatiemanagement
Om een crisis goed te kunnen bestrijden is een goed informatienetwerk en juist gebruik daarvan van levensbelang. Het zorgdagen voor goede informatie-en communicatievoorzieningen is en blijft een prioriteit in het werk van de veiligheidsregio’s. Om die reden continueert de VRGZ de inzet van het landelijk crisismanagementsysteem LCMS, waardoor het mogelijk is dat alle hulpverleningsdiensten en andere functionarissen in een crisisorganisatie tegelijkertijd beschikken over dezelfde informatie; het zogenaamde netcentrisch werken.

Een belangrijke sleutelpositie heeft de calamiteitencoördinator (CaCo) op de meldkamer. De belangrijkste taak van de CaCo is het houden van overzicht op het incident en het verloop van de meldkamerprocessen en het bewaken dat alle partners in de meldkamer op dezelfde lijn zitten. De CaCo zit als een spin in het web van informatie die via de centralisten van de drie meldkamerdisciplines (ambulance, brandweer, politie) binnenkomt. Ook in 2015 is deze functie volledig op sterkte en 24 uur per dag beschikbaar.

In 2014 is het Slachtoffer Informatie Systeem ingevoerd. Dit is een landelijke systematiek waarmee slachtoffers bij een ramp of crisis worden geregistreerd. Het doel van het systeem is om verwanten sneller te kunnen informeren ten tijde van eencrisis.
Daarnaast is in 2014 een groter deel van de tankautospuiten van de brandweer in Gelderland-Zuid uitgerust met digitale bereikbaarheidskaarten. In 2015 en volgende jaren is de brandweer verzekerd van de meest recente informatie over een object bij een uitruk. Onderzocht wordt in hoeverre het mogelijk is om de digitale bereikbaarheidskaart beschikbaar te krijgen in de meldkamer, waardoor de meldkamer de hulpverleningsdiensten beter kan ondersteunen bij een uitruk.

2. Planvorming
Planvorming is van oudsher één van de pijlers van de voorbereiding op een ramp of crisis. In 2015 moet een deel van de wettelijk verplicht gestelde plannen worden geactualiseerd. Het betreft het crisisplan, risicoprofiel en het regionaal beleidsplan. In verband met het toegenomen aantal repressieve rollen in het regionaal crisisplan, worden in 2015 afspraken over bijstand gemaakt met omliggende regio’s. Daarnaast worden incidentbestrijdingsplannen, aanvalsplannen en bereikbaarheidskaarten voortdurend geactualiseerd. Dit zijn interne plannen waar gebruik van wordt gemaakt bij een inzet door de brandweer. Bij de actualisatie van de plannen wordt voorrang gegeven aan de belangrijkste objecten en risico's in de regio. Welke dit zijn staat in het regionaal risicoprofiel.
De brandweer gaat de planvorming risico-gestuurd benaderen, dat wil zeggen dat de risico’s van een object bepalend zijn voor het niveau van planvorming.

3. Alarmering
Het optimaal functioneren van de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) is een absolute voorwaarde voor een succesvolle incidentbestrijding. De meldkamer streeft dan ook naar een snelle beantwoording van de 112-meldingen en een adequate afhandeling daarvan. Bij een opschalingsproces in geval van een grootschaliger incident vervult de GMK (de CaCo) een spilfunctie. Zij alarmeert dan de leden van de crisisorganisatie. De GMK is in een dergelijke situatie er op gericht om snel om te kunnen schakelen van drie afzonderlijke meldkamerprocessen (ambulance, brandweer, politie) naar één multidisciplinair meldkamerproces om zo een efficiënte afhandeling van het incident te bewerkstelligen.
Daarnaast wordt in aanloop naar de schaalvergroting van de meldkamers intensiever samengewerkt met toekomstige meldkamerpartners, bijvoorbeeld door uitwijkoefeningen met de Veiligheidsregio Gelderland-Midden.
Vooruitlopend op de landelijke meldkamerorganisatie werken de meldkamers in Oost-Nederland samen aan het afstemmen van de operationele processen.

4. *Opleiden en oefenen*
Omdat rampen en crises gelukkig zelden voorkomen, is het noodzakelijk dat alle betrokken functionarissen regelmatig oefenen en hun kennis actueel houden, om in geval van nood adequaat te kunnen handelen. Hiervoor heeft de VRGZ een uitgebreid opleiding- en oefentraject opgezet voor haar eigen medewerkers.

Naast het actueel houden van de vakkennis zijn de oefeningen ook gericht op het verder verbeteren van de samenwerking tussen de betrokken disciplines en de verschillende operationele niveaus. Op deze wijze wordt het doel, het adequaat bestrijden of voorkomen van een crisis of incident, nagestreefd. Daarnaast ondersteunt de VRGZ de ontwikkeling en de opleiding- en oefening van medewerkers van andere organisaties (waaronder gemeenten) bij de crisis- en rampenbestrijding.

Voor de brandweer is vakbekwaamheid als speerpunt benoemd. De brandweer is een traject gestart om de 'basis op orde' te krijgen van 'vakbekwaam blijven': door eenduidige registratie, een efficiëntere organisatie van vakbekwaamheid en de vakbekwaamheidsorganisatie op orde te brengen. Begin 2014 is het 'Beleidsplan vakbekwaamheid en kennis' gereed. Daarin wordt de verdere ontwikkeling van de vakbekwaamheid vastgelegd voor de periode 2015 tot 2018. Vanaf 2015 ligt de nadruk op het versterken van de (individuele) kwaliteit van het vakbekwaam worden en blijven. Belangrijke speerpunten daarbij zijn normering en aantoonbaarheid van de kwaliteit van vakbekwaam blijven, efficiënter oefenen en het sterker richten op het individu, met mogelijkheden voor maatwerk.

5. *Behoud en ontwikkeling vrijwilligheid brandweer*

Voor de VRGZ zijn de vrijwilligers nu en in de toekomst de hoeksteen van de brandweerorganisatie. Zij vormen met hun brandweerpost de lokale sleutel naar een toekomst waarin de brandweervrijwilliger niet alleen uitrukt voor brand en hulpverlening, maar ook de burgers helpt om brand te voorkomen en hen leert deze te beperken. De doorontwikkeling van de brandweer heeft effect op wat de brandweer doet en vooral hoe de brandweer dat doet. Als dat helder is, wordt de rol van de vrijwilliger daarin opnieuw bekeken, zowel voor risicobeheersing als incidentbestrijding. Verder ontwikkelt Brandweer Nederland momenteel een landelijke visie op vrijwilligheid.

6. Doorontwikkeling incidentbestrijding brandweer

Binnen de doorontwikkeling incidentbestrijding brandweer is een zogeheten brand- en hulpverleningsrisicoprofiel vastgesteld. Dit profiel is noodzakelijk om de omslag te kunnen maken van aanbodsturing naar vraagsturing. Het brand- en hulpverleningsrisicoprofiel is de onderlegger voor een nieuw dekkingsplan dat in 2015 wordt opgesteld. Dit dekkingsplan is dus afgestemd op risico's en kan vervolgens ook gaan anticiperen op veranderingen binnen de regio. Het vernieuwde dekkingsplan is daardoor niet meer statisch, zoals nu, maar wordt dynamisch.

Eén van de onderdelen van de doorontwikkeling brandweer is het taakgericht uitrukken. Dit houdt in dat de slagkracht, mensen en middelen worden bepaald die voor een aantal taken en klussen nodig zijn, en vervolgens ook als werkwijze worden ingevoerd. Dat zal in twee stappen gebeuren: eerst de mensen en dan de middelen. In 2014 is bepaald hoeveel mensen nodig zijn om welke brandweerklussen te klaren (bezetting op maat). Vanaf 2015 wordt daadwerkelijk met bezetting op maat uitgerukt. In 2015 wordt dit uitgebreid door te bekijken of de tankautospuit (TS) nog wel nodig is, daar waar meestal een andere bezetting uitrukt: voertuig op maat. Op basis van het brandrisicoprofiel kan gedifferentieerd worden naar het soort voertuig: een TS of bijvoorbeeld een snel interventievoertuig (SIV) met twee personen..

In 2015 gaat de brandweer de organisatie van het onderhoud en beheer van materiaal en materieel anders invullen. In 2014 zijn daarvoor voorstellen gedaan, die in 2015 geïmplementeerd gaan worden.

Prestatie- c.q. verantwoordings indicatoren

1. Informatiemanagement

- Aantal brandweervoertuigen met digitale bereikbaarheidskaarten: 40
- Beschikbaarheid CaCo: 24 uur per dag
- Slachtoffer Informatiesysteem: 1

2. *Planvorming*

- Aantal op te stellen en/of te actualiseren plannen:
  - Aanvalsplannen: 360
  - Bereikbaarheidskaarten: 775
  - Incidentbestrijdingsplannen: 45
  - Rampbestrijdingsplannen: 2
  - continuïteitsplannen: 1

3. *Alarmering*

- Aantal meldingen
- Gemiddelde meldtijd (wettelijk voorschrift: binnen 2 minuten)
- Percentage loze meldingen
- Percentage uitrukken binnen de vastgestelde norm
- Aantal uitwijkoefeningen: 6
- Gemiddelde opkomsttijd OvDG: 30 minuten

4. *Opleiden en oefenen*

- Aantal geplande opleidingen:
  - brandweer:150
  - GHOR
    - geoefendheid ketenpartners:
    90% sleutelfunctionarissen geoefend
    90% sleutelfunctionarissen opgeleid

- Aantal geplande oefeningen:
  - monodisciplinair: brandweer: 2450
  - multidisciplinair
    - Systeemoefening: 1
    - CoPI-oefeningen-straat: 25
    - CoPI-oefeningen-virtueel: 25
    - ROT-oefeningen: 3
    - BT-oefeningen: 6
    - NATVIR-oefening: 1
- Gepland aantal opgeleide en geoefende functionarissen brandweer: 950.

5. *Behoud en ontwikkeling vrijwilligheid brandweer*
   In ontwikkeling.

6. *Doorontwikkeling incidentbestrijding brandweer*

- Vastgesteld brandrisicoprofiel
- Uitruk op maat volledig voorbereid

3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

3.1 Sector RAV

De sector RAV omvat een ambulancedienst en een Meldkamer Ambulancezorg (MKA). De ambulancedienst is in de regio Gelderland-Zuid de enige toegelaten ambulancevervoerder in het kader van de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (Twaz). Uit dien hoofde is de ambulancedienst verantwoordelijk voor zowel alle spoedeisende als alle niet-spoedeisende vervoer van patiënten. Ten behoeve van het ambulancevervoer exploiteert de ambulancedienst twintig ambulances, drie motoren, twee solo-ambulances (verpleegkundige in een personenauto) en een MICU-voertuig (inclusief reservevoertuigen), die zijn gestationeerd op zes ambulancestandplaatsen verspreid over de regio. De ambulancehulpverlening geschiedt op basis van landelijke protocollen.
De exploitatie van de ambulancevoorziening wordt volledig bekostigd door de zorgverzekeraars uit de premies voor de ziektekostenverzekeringen.

De MKA neemt aanvragen voor het spoedeisende en niet-spoedeisende vervoer in ontvangst en draagt zorg voor een zo efficiënt mogelijke inzet van ambulances op basis van telefonische diagnostiek en triage (inschatting van aard en ernst letsel). De diagnostiek en triage vinden plaats op basis van een breed binnen de zorgsector gehanteerd triagemodel, te weten het Nederlands Triage Systeem (NTS). De MKA is samen met de meldkamer van de politie en de meldkamer van de sector Brandweer ondergebracht bij de sector GMK.

Wat willen we bereiken

Doelstelling van de sector RAV (incl. MKA) is het zo snel en efficiënt mogelijk behandelen van verzoeken om inzet van ambulances alsmede het uitvoeren van patiëntenvervoer. Voor zover er landelijke normen zijn gesteld wordt er naar gestreefd deze normen minimaal te realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen

Voor het realiseren van dit effect tracht de RAV het volgende te bereiken:

1. *de urgentie-toekenning aan hulpvragen geschiedt juist*
Hulpmiddel om tot een *juiste triage* te komen is de beschikbaarheid van een goede triagemethodiek. In navolging van veel andere sectoren in de gezondheidszorg (o.a. ziekenhuizen en huisartsen) hanteert de RAV het Nederlands Triage Systeem (NTS). Toepassing van dit systeem leidt tot een juiste urgentie-toekenning bij hulpvragen. Het NTS is een computerondersteund systeem dat voortdurend wordt beoordeeld en zo nodig (landelijk) wordt aangepast. Alle centralisten zijn in het gebruik van NTS geschoold en jaarlijks vinden bijscholingen plaats. Met de "Haak plus"-module, worden centralisten periodiek beoordeeld op het juiste gebruik van NTS.

2. *De urgentie-toekenning geschiedt snel*
Een snelle urgentietoekenning is noodzakelijk om snelle hulp te kunnen bieden. Dagelijks wordt op de meldkamer geanalyseerd of en welke meldingen een langere afhandelingstijd hebben dan de norm van 2 minuten. Van die meldingen wordt getracht de oorzaken van de langere meldtijd op te sporen. Afhankelijk van de gevonden oorzaak wordt per melding feedback gegeven aan de betreffende centralist.

3. *De opstart van de ambulances geschiedt zo snel mogelijk*
De opstart van een ambulance begint op het moment dat de meldkamer een ritopdracht aan de ambulance geeft en eindigt op het moment van vertrek van de ambulance. Deze tijdstippen worden geregistreerd in het bedrijfsprocessysteem. Dagelijks wordt geanalyseerd of er sprake is van te lange opstarttijden en in die gevallen worden oorzaken geanalyseerd en besproken met de betreffende bemanning.

4. *De rijtijd van de ambulances is zo kort mogelijk*
De verkorting van rijtijden wordt op diverse wijzen nagestreefd. In de eerste plaats is er naar gestreefd de standplaatsen en voorwaardenscheppende locaties geografisch zodanig te spreiden dat daarmee de gebiedsdekking geoptimaliseerd wordt. In dit kader worden in 2014 nieuwe standplaatsen betrokken, in Beuningen en Geldermalsen. Daarmee is de herhuisvesting van de RAV voltooid. In de tweede plaats wordt op de meldkamer gebruik gemaakt van een geavanceerd, geautomatiseerd systeem dat de centralist voortdurend adviseert over mogelijkheden de ambulances optimaal beter over de regio te spreiden. In de loop van 2014 wordt dit systeem uitgebreid met een module die voorspellingen kan doen op basis van historische gegevens.

5. *De hulpverlening geschiedt conform de actuele protocollen*
Om de hulpverlening conform de actuele protocollen te laten verlopen, vindt voortdurende training en opleiding van medewerkers plaats. Voor alle chauffeurs, verpleegkundigen en centralisten geldt dat zij jaarlijks een zogenaamde 'bekwaamheidsverklaring' ontvangen zodra alle trainingen, jaarlijkse theorietoetsen en ritscreeningen met succes zijn doorlopen. Dit wordt beoordeeld door de medisch manager van de RAV. Zonder bekwaamheidsverklaring mogen geen werkzaamheden op de ambulance worden verricht.

6. *De overdracht van de patiënt aan ziekenhuis geschiedt zo goed mogelijk*
Om een goede medische overdracht van patiënten aan een ziekenhuis te borgen wordt enerzijds door middel van een geautomatiseerd systeem patiëntinformatie vanuit de aanrijdende ambulance naar het ziekenhuis gestuurd, waardoor het ziekenhuis zich zo nodig kan voorbereiden op de overname van de patiënt. Anderzijds is de medisch manager van de RAV minimaal één dag per week aanwezig op de spoedeisende hulp afdeling van het ziekenhuis, om de overdracht in de praktijk te kunnen beoordelen.

7. *De wachttijden B-vervoer worden beperkt*
Voor het bestelde (geplande) vervoer gelden geen normen voor aanrijtijden en aanname van meldingen, omdat voor dit type meldingen geen urgentie geldt. Voor het B-vervoer is van belang dat de wachttijden voor de patiënt zo beperkt mogelijk worden gehouden en patiënten zoveel mogelijk op tijd in de ziekenhuizen zijn.

Prestatie- c.q. verantwoordings indicatoren

- Urgentie toekenning: 10-15 geauditeerde meldingen per centralist.
- Snelheid urgentie toekenning: Gemiddelde meldtijd spoedritten < 1 min. 10 seconde.
- Snelheid opstart ambulance: Gemiddelde opstarttijd spoedritten < 45 sec.
- Verkorting rijtijd ambulance:
  - Gemiddelde rijtijd 6 min. 30 seconde;
  - 95% A1-ritten binnen 15 minuten;
  - 98% A2-ritten binnen 30 minuten.
- Hulpverlening conform protocol: 400 gescreende ritverslagen (5 per verpleegkundige).
- Percentage afgegeven bekwaamheidsverklaringen: 100%.
- Overdracht patiënt aan ziekenhuis.: 150 beoordeelde overdrachten patiënt aan SEH-afdeling.
- Wachttijd B-vervoer: Gemiddelde wachttijd B-vervoer <20 minuten.

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In juni 2012 nam het algemeen bestuur een aantal besluiten over dit onderwerp. Zij besloot met de betrekking tot de reserves om:

- de norm voor een algemene reserve voor Crisis- en Rampen, inclusief brandweer, te bepalen op maximaal 5% van de omzet (dit was 8%);
- als ondergrens voor de algemene reserve voor Crisis- en Rampen, inclusief brandweer, een bedrag te bepalen van € 1.250.000,-. Onder deze grens moeten gemeenten, na een daartoe strekkend besluit van het algemeen bestuur, bijbetalen. Dit om te borgen dat de VRGZ over voldoende liquide middelen kan beschikken om aan haar normale betalingsverplichtingen te kunnen voldoen;
- de normale regels voor het treffen van bestemde reserves en voorzieningen te hanteren en in begrotingen en jaarrekeningen zichtbaar te maken welke kosten hiermee gemoeid zullen zijn of gemaakt zijn;
- voor het programma RAV de ontwikkelingen binnen de zorgsector te volgen. De minimale norm voor reserves is 10% van de omzet en de streefwaarde is 15% van de omzet (dit was 8% zonder onderscheid van een minimale norm en een streefnorm);
- door te gaan met periodieke inventarisatie van risico's en daar zo nodig ook tussentijds melding van te maken richting gemeenten.

Het bestuur besloot voorts om opdracht te geven om een nieuwe afgewogen nota over reserves, risico's en weerstandscapaciteit op te stellen in 2014, inclusief de uitwerking van criteria voor bepaling van een voldoende kwaliteitsniveau van de verschillende diensten. Eind 2013 is gestart met een verdiepingstraject voor risico-inventarisatie binnen de hele organisatie. Deze inventarisatie zal ten grondslag komen te liggen aan de nota die in 2014 wordt uitgebracht. In deze jaarstukken wordt nog voortgeborduurd op de oude methode en wordt nog geen gebruik gemaakt van organisatie-brede risico-inventarisatie.

4.2 Weerstandsvermogen

4.2.1 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	**Begroting 2015**	**Raming 2016**	**Raming 2017**	**Raming 2018**
Bedragen * € 1.000,-				
Norm eigen vermogen is 5% van de omzet	2.104	2.115	2.113	2.112
Algemene reserve rampenbestrijding	2.033	2.033	2.033	2.033
Percentage eigen vermogen van de omzet	5%	5%	5%	5%

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt er van uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2013 door het bestuur worden overgenomen. Geconcludeerd wordt dat de algemene reserve Crisis en Rampen zich in de komende jaren licht onder het niveau van de bestuurlijke norm zal bevinden.

Bezuinigingen
De kortingen op rijks- en gemeentelijke bijdrage voor Crisis- en Rampenbestrijding in oplopende percentages vanaf 2012 naar 2015 van respectievelijk 6% en 10% en de bezuinigingsopdracht van de geregionaliseerde brandweer oplopend tot 5% in 2015 zijn verwerkt in de begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018.

4.2.2 Programma RAV

De reserves van zorginstellingen zijn bedoeld om algemene risico's op te vangen en zijn tevens bedoeld om schommelingen in het jaarresultaat op te vangen.

Reserves aanvaardbare kosten MKA en RAV	Begroting 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Bedragen * € 1.000,-				
De minimale norm is 10% van de omzet	1.807	1.803	1.802	1.802
De streefwaarde is 15% van de omzet	2.710	2.705	2.702	2.702
Reserve aanvaardbare kosten MKA en RAV	3.170	3.043	2.862	2.748
Percentage eigen vermogen van de omzet	18%	17%	16%	15%

Er wordt in de komende jaren meer besteed aan ambulancezorg. De streefwaarde van 15% van de omzet als omvang van de reserve wordt in deze cijfermatige doorkijk tot 2018 gehaald. De RAV zal het uitgavenpatroon aan moeten passen om de streefwaarde van 15% in de toekomst te kunnen realiseren. Vanaf 2018 zullen kosten en opbrengsten aan elkaar gelijk moeten zijn.

4.3 Risicobeheersing

Vanaf begin 2014 wordt binnen de organisatie extra aandacht besteed aan risicobewustzijn en risicomanagement. Hierbij krijgen risico-"eigenaren" de verantwoordelijkheid om in beeld te brengen en te houden welke acties volgen om risico's te beheersen of om te beschrijven waarom risico's geaccepteerd (moeten) worden. Dit zal medio 2014 leiden tot een nieuwe nota risico-inventarisatie en weerstandsvermogen, waarna er periodiek zal worden gerapporteerd aan het bestuur en deelnemende gemeenten.

In deze begroting worden de risico's nog gepresenteerd in de oude stijl. Dit betekent dat de belangrijkste risico's in dit hoofdstuk kort worden geschetst en dat een risico-inventarisatie in de bijlagen bij deze begroting beschikbaar is, waar de risico's zo mogelijk ook financieel worden gekwantificeerd. Als alle geïdentificeerde risico's zich zouden voordoen is daar ongeveer € 11 miljoen mee gemoeid. De algemene reserve van het programma Crisis- en Rampenbestrijding kan 48% van de risico's van dat programma afdekken. Voor het programma RAV is dat percentage 56%.

Niet alle risico's zullen zich tegelijkertijd voordoen.

4.3.1 Schaalvergroting meldkamers

Het aantal meldkamers wordt teruggebracht van 25 naar 10. De meldkamer van de regio Gelderland-Zuid wordt geïntegreerd in de nieuwe meldkamer Oost-Nederland. Rondom dit onderwerp is nog veel onduidelijk. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met deze ontwikkeling door investeringen uit te stellen en door samen te werken met andere meldkamers. Desalniettemin moet er voor de toekomst rekening gehouden worden met frictiekosten omdat in de regio Oost-Nederland vijf meldkamers worden samengevoegd en als nieuwe locatie Apeldoorn is aangewezen. Ter voorbereiding op de samenvoeging van 25 naar 10 meldkamers zullen de nu nog op verschillende manieren ingerichte werkprocessen op de meldkamers landelijk geüniformeerd moeten worden, terwijl de huidige meldkamers operationeel blijven. De daarvoor benodigde extra personele capaciteit is niet voorzien in de begroting.

4.3.2 Herijking BDUR

Medio 2014 wordt een onderzoek gestart naar de verdeling van rijksuitkeringen voor Openbare Orde en Veiligheid. Het ministerie van Veiligheid en Justitie zal bij de verdeling van de rijksbijdrage BDUR de methode van de uitkering gemeentefonds volgen. Bekendmaking van de uitkomst van het onderzoek is voorzien in de BDUR-circulaire juni 2015. Herverdeling van middelen zal dan vanaf 2016 van kracht kunnen worden. Er zijn landelijk geen middelen beschikbaar om herverdeeleffecten op te vangen.

4.3.3 Bezuinigingen en doorontwikkeling van de organisatie

Alle bezuinigingsopdrachten die veelal in een oplopend percentage vanaf 2012 of 2013 werden opgelegd met cumulerende percentage van 6% door het Rijk, 10% door gemeenten op de organisatie

exclusief gemeentelijke brandweren en 5% op de gemeentelijke brandweren, plus een extra bezuinigingen vanwege de aanschaf van twee nieuwe blusboten zijn verwerkt in deze begroting 2015. Feitelijk is de bezuinigingsopdracht binnen de organisatie groter omdat de organisatie moet worden doorontwikkeld en aangepast binnen bestaande budgetten.

4.3.4 Afspraken met vakbonden en personeel

Afgesproken is om een eventuele hogere inschaling ten gevolge van de implementatie van een nieuwe functiebeschrijvings- en waarderingsmethode voor individuele medewerkers met terugwerkende kracht tot 1 januari 2013 te laten ingaan. Dit impliceert een risico voor hogere kosten met terugwerkende kracht.

4.3.5 Onregelmatigheidstoeslag tijdens vakantie

Binnen een aantal sectoren waar onregelmatig wordt gewerkt, worden procedures gevoerd door personeelsleden omdat er tijdens vakanties van het personeel geen onregelmatigheidstoeslag wordt betaald. Dit is voor personeelsleden van de ambulancesector ook aanleiding geweest om bezwaar te maken tegen het niet betalen van onregelmatigheidstoeslag tijdens hun vakantie. Momenteel is nog niet te voorspellen op welk moment eventuele procedures duidelijkheid zullen bieden over dit onderwerp.

4.3.6 Btw-druk in de begroting van de Veiligheidsregio

Er is niet voldoende historische informatie beschikbaar om te kunnen beoordelen of de rijks-compensatie voor het komen te vervallen van btw-compensatie voldoende is. Globale doorrekeningen maken zichtbaar dat de compensatie niet voldoende is.

4.3.7 Aansprakelijkheid bodemverontreiniging

De VRGZ is aansprakelijk gesteld voor het ontstaan van eventuele bodemverontreiniging door het verplaatsen van afval tijdens brandbestrijding.

4.3.8 Doorontwikkeling Brandweer

De ervaring bij de meeste veiligheidsregio's waar de brandweer is geregionaliseerd leert dat in de eerste jaren na regionalisering allerlei financiële bijstellingen aan de orde kunnen zijn. Het jaarresultaat 2013 laat zien dat deelbudgetten opnieuw gerangschikt moeten worden en dat er in 2013 incidenteel minder is uitgegeven dan begroot. Uit in 2013 gestart onderzoek naar het investeringsprogramma, welk onderzoek in het najaar van 2014 zal worden afgerond, wordt zichtbaar dat er structurele tekorten zijn in het jaarlijks budget voor kapitaallasten. Dit lijkt op een jaarlijks tekort van ca. € 500.000,- te duiden.

4.3.9 Overdracht van kazernes

De overdracht van de brandweerkazernes naar de VRGZ zal gefaseerd plaatsvinden. In december 2013 zijn 15 brandweerkazernes waarbij btw-herziening van toepassing is, overgedragen aan de VRGZ. In de loop van 2014 worden meer kazernes overgedragen aan de VRGZ en worden de lasten die daarmee samenhangen geïnventariseerd. Het is de bedoeling dat de gemeenten hun budgetten vanaf 2015 overdragen aan de Veiligheidsregio. In 2014 wordt een plan ontwikkeld voor inrichting van een facilitaire dienst bij de Veiligheidsregio, inclusief inkoopfunctie.

4.3.10 Werkkostenregeling

Vanaf 2015 wordt invoering van de werkkostenregeling verplicht. Onder die regeling mogen werkgevers een maximaal percentage van het totale fiscale loon besteden aan onbelaste vergoedingen aan hun personeel.

Als het maximale percentage wordt overschreden moet 80% belasting worden betaald over de overschrijding. Er is niet bekend hoe deze nieuwe regeling voor de VRGZ zal uitpakken. Uit landelijk onderzoek blijkt dat de werkkostenregeling financieel negatief uitpakt voor organisaties met relatief veel vrijwilligers.

4.3.11 Economische crisis

De economische crisis heeft al geleid tot kortingen op de budgetten van het rijk, gemeenten en zorgverzekeraars en tot niet voorziene stijging van sociale lasten en pensioenpremies. Omdat de economische crisis aanhoudt, kunnen nieuwe maatregelen van kracht worden waarmee geen rekening is gehouden.

4.3.12 Verzekerde risico's

De algemene risico's van wettelijke aansprakelijkheid, de inboedel, het wagenpark en het materieel zijn verzekerd. Dit geldt niet voor ziekte en werkloosheid van de medewerkers. Vanaf 1 januari 2013 worden gemeentelijke verzekeringen voor materieel en personeel door de VRGZ als contractpartner gecontinueerd in plaats van de gemeenten. Een aanbestedingsprocedure voor de Veiligheidsregio loopt en wordt in 2014 afgerond.

4.3.13 Spreiding en beschikbaarheid ambulances

Het Landelijk Referentiekader Spreiding en Beschikbaarheid Ambulancezorg is begin 2013 herijkt. Verwachting is dat het referentiekader iedere twee jaar herijkt zal gaan worden. Herijking van het referentiekader kan een aanpassing tot gevolg hebben op het aantal standplaatsen en ambulances dat is toegewezen en het hiermee samenhangende budget. Eventuele aanpassingen in het budget worden altijd met zorgverzekeraars afgestemd.

4.3.14 Functiewaarderingsystematiek CAO ambulancezorg

In de sector-cao ambulancezorg is de afspraak gemaakt om in de eerstvolgende CAO de overgang te maken naar een nieuwe functiebeschrijvings- en waarderings-systematiek. Het risico hiervan is dat hieruit een hogere inschaling van het personeel kan volgen.

4.4 Verbonden partijen

De VRGZ werkt intensief samen met de politie Gelderland-Zuid (vanaf 1 januari 2013 politiedistrict Gelderland-Zuid onder politieregio Oost-Nederland) voor wat betreft de gemeenschappelijke meldkamer. Ditzelfde geldt voor de samenwerking met de GGD Gelderland-Zuid op het gebied van Facilitaire Zaken, ICT, P&O en Financiële Planning en Control. Er is geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de veiligheidsregio risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt. Wel zijn er kosten gemoeid met het verbreken van het samenwerkingsverband.

4.5 Investeringsbegroting en kapitaalgoederen

Een overzicht van de geplande investeringen is opgenomen in de bijlagen bij deze begroting.

In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de VRGZ onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur. Tot het moment van aanschaf van twee nieuwe blusboten voor de risicobeheersing op het water in 2015, worden beide huidige blusboten onderhouden. Daarbij beperkt het onderhoud zich tot een minimum en wordt alleen het hoogst noodzakelijke onderhoud voorzien.

Uit in 2013 gestart onderzoek naar het investeringsprogramma brandweer, komt een herijkte investeringsplanning voor 2014. Een meerjareninvesteringsplanning voor 2015-2018 is nog niet voorhanden, deze wordt in de loop van 2014 afgerond. In deze begroting is derhalve rekening gehouden met aannames voor de brandweer investeringsbegroting. In de risicoparagraaf staat aangegeven dat hieruit vermoedelijk een risico uit voortkomt.

4.6 Wet Houdbare overheidsfinanciën

De wet Houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) bevat begrotingsregels voor de decentrale overheden provincies, gemeenten (incl. gemeenschappelijke regelingen) en waterschappen. Zij hebben andere regels dan het rijk voor hun boekhouding: de begroting moet sluitend zijn, zij sparen voor het doen van investeringen of bekostigen het direct uit de reserves en 'smeren' investeringsuitgaven' uit over meerdere jaren door deze te activeren.

Door een verschil in boekhoudstelsels tussen rijk en decentrale overheden provincies, gemeenten en waterschappen worden investeringen als tekortvergroting voor het EMU-saldo aangemerkt. Met de wet Hof gaat per jaar een macroplafond gelden voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen.

4.7 Treasury

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 19 mei 2011 door het algemeen bestuur vastgesteld. De veiligheidsregio voert een risicomijdend beleid.

4.7.1 Schatkistbankieren

Half december 2013 is het schatkistbankieren voor decentrale overheden ingegaan. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

4.7.2 Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is de veiligheidsregio niet toegestaan.

4.7.3 Kasgeldlimiet

Jaarlijks geeft het ministerie aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. In 2015 is dit 8,2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000,-. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden, moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

Bedragen * € 1.000,-

		1e kwt	2e kwt	3e kwt	4e kwt
	Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)	60.454	60.454	60.454	60.454
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
	- in bedrag	4.957	4.957	4.957	4.957
2	Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
	- opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
	- schuld in rekening courant	0	0	0	0
	- gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
	- ov. geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3	Vlottende middelen (-/-)				
	- contante gelden in kas	0	0	0	0
	- tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
	- overige uitstaande gelden < 1 jaar	4.251	2.453	2.358	2.358
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-4.251	-2.453	-2.358	-2.358
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.957	4.957	4.957	4.957
	Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 - 4)	9.208	7.410	7.316	7.316

4.7.4 Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken, geeft het ministerie ook jaarlijks een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

In 2015 is dit een percentage van 20% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 2.500.000,-. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2013 werd op basis van een financieringsplan, in verband met de groei van de organisatie, een lening aangetrokken. Tevens werd er een lening aangetrokken voor de aanschaf van 15 kazernes. In 2014 en 2015 wordt er verder bij geleend.

Bedragen * € 1.000,-

		2018	2017	2016	2015
1	Renteherziening	0	0	0	0
2	Aflossingen	0	3.556	3.199	2.935
3	Renterisico (1+2)	0	3.556	3.199	2.935
4	Renterisiconorm	12.091	12.091	12.091	12.091
5a	Ruimte onder renterisiconorm	12.091	8.535	8.892	9.156
5b	Ruimte boven renterisiconorm	0	0	0	0
	Berekening renterisiconorm				
4a	Begrotingstotaal begroting 2014				60.454
4b	Percentage regeling				20%
	Renterisiconorm (4a x 4b)				12.091

De wettelijk vastgestelde nieuwe rente risiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De VR blijft daar ruim onder. Het minimumbedrag voor de renterisiconorm is € 2.500.000,-.

4.7.5 Financieringslimiet

Bedragen * € 1.000,-

Verwachte omvang mat. vaste activa eind 2015	Fin. met lang vermogen	48.206
Af: Saldo reserves en voorzieningen		-5.797
Totaal	Fin. met liquide middelen	**42.409**
Bij: noodzakelijk werkkapitaal (meest negatieve stand)		8.049
Verwachte kredietlimiet voor 2015 bij normale omstandigheden		**50.458**
Bij: eventuele bijzondere omstandigheden (2 maal de maandlast)		9.287
Verwachte (tijdelijke) financieringslimiet bij bijzondere omstandigheden		**59.745**

4.8 Organisatie en bedrijfsvoering

4.8.1 Bestuurlijke organisatie

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (1 januari 2011) is een voortzetting van de gemeenschappelijke regeling Hulpverlening en Veiligheid (1 januari 2004) en bestaat uit de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), Brandweer Gelderland-Zuid, de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK), het Veiligheids-bureau, P&O en Financiële Planning & Control, Facilitaire Zaken en ICT en een aantal staffuncties.

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is werkzaam voor de gemeenten Groesbeek, Ubbergen en Millingen aan de Rijn (toekomstig de gemeente Berg en Dal), Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Heumen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. De gemeenschappelijke regeling is gevestigd in Nijmegen.

Het bestuur van de VRGZ bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Zij vormen het algemeen bestuur. Binnen dit bestuur is een aantal portefeuilles c.q. thematische verantwoordelijkheden verdeeld. Hiermee zijn geen formele besluitvormende bevoegdheden overgedragen. Elke portefeuille- of themahouder agendeert onderwerpen via het Dagelijks Bestuur in het Algemeen Bestuur voor besluitvorming.

In algemene zin is de functie van het dagelijks bestuur de voorbereiding van besluitvorming voor het Algemeen Bestuur. Het dagelijks bestuur beoordeelt of de aangereikte voorstellen geschikt zijn voor besluitvorming in het algemeen bestuur.

4.8.2 Ambtelijke organisatie

De Veiligheidsregio wordt geleid door een algemeen directeur. Deze wordt hierin bijgestaan door de directeur RAV en de regionaal commandant brandweer. Samen vormen zij het directieteam. De hoofden van de sectoren en afdelingen binnen de VRGZ, aangevuld met een vertegenwoordiger van het Brandweer Managementteam (BMT), vormen het adviesteam, dat de algemeen directeur gevraagd (en ongevraagd) adviseert over zaken die de gehele VRGZ aangaan.
De GHOR wordt aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), die tevens directeur is van de GGD Gelderland-Zuid. De DPG maakt op basis van de agenda deel uit van het Directieteam.
De regionaal commandant vormt samen met de clustercommandanten het BMT.

4.8.3 Informatiemanagement

Een goede informatievoorziening is essentieel voor het goed kunnen functioneren van onze organisatie en om die te verbeteren op basis van nieuwe mogelijkheden. De VRGZ ontwikkelt in de periode 2013-2016 onder andere de volgende trajecten ten behoeve van de bedrijfsvoering met een I(CT)-component:

- Inrichten kernregistraties (bijvoorbeeld personeel, externe relaties, GEO data).
- Systeemkeuze en implementatie voor de ondersteuning van de inkoopfunctie.
- Herziening/keuze nieuw financieel pakket.
- Inrichten systemen rondom vergunningadviesproces in samenwerking met gemeenten en RUD's.
- Systeemkeuze en implementatie voor de ondersteuning facilitair management.

In 2014 zijn deze trajecten opgestart. Wat betreft de trajecten betreffende facilitair management, inkoop en het financiële pakket worden de eindproducten naar verwachting in 2015 opgeleverd. Het traject betreffende kernregistraties is een lange termijn inzet die een gefaseerde aanpak krijgt.

4.8.4 Kwaliteitszorg en kennismanagement

De Wet veiligheidsregio’s schrijft een aantal kwaliteitseisen voor met betrekking tot verschillende onderdelen van onder het bestuur van de veiligheidsregio ressorterende diensten. Het kwaliteitszorgsysteem VRGZ is modulair opgebouwd. Dat wil zeggen dat elke sector voor de borging van de eigen kwaliteit zorgt. Het geheel van deze systemen zorgt ervoor dat de kwaliteit van alle processen van de VRGZ zijn geborgd.

De focus voor de komende jaren ligt op het beheersen en verbeteren van het bereikte kwaliteitsniveau en het leren van incidenten. Door onder andere regelmatig audits en metingen uit te voeren op de operationele en beleidsmatige processen wordt het kwaliteitsniveau bewaakt. Het structureel willen leren van daadwerkelijke incidenten vindt vorm onder andere door na afloop van alle GRIP-incidenten een eerste impressie vast te leggen. In sommige gevallen kan dat leiden tot een nadere evaluatie. Het multidisciplinair leeragentschap zorgt voor het benoemen en agenderen van alle leer- en ontwikkelpunten rondom crisisinzetten.

Om het management beter te ondersteunen in haar sturende taak, wordt in 2015 het traject 'managementdashboard' verder uitgebouwd. Een managementdashboard is een leeswijzer die op hoofdlijnen laat zien welke resultaatgebieden aandacht vragen. Hierdoor wordt het mogelijk het management op overzichtelijke wijze te voorzien van samenhangende operationele- en bedrijfsvoeringsinformatie. De brongegevens van de sector RAV, sector Brandweer en Financiële Planning & Control zijn inmiddels ontsloten. Het managementdashboard voor de andere sectoren wordt in 2014 geïmplementeerd.

4.8.5 Bedrijfsvoering

In 2014 wordt een nieuw functiewaarderingssysteem ingevoerd en toegepast. Na de regionalisering van de brandweer en de herinrichting van de ondersteunende diensten en de staffuncties was het noodzakelijk dat alle functies binnen de Veiligheidsregio opnieuw werden en worden beschreven en daarmee ook gewaardeerd. Het is mogelijk dat voor sommige functies een herwaardering nodig is. Het effect hiervan op de begroting 2015 is op dit moment nog niet te overzien.

De afgelopen jaren heeft de VRGZ een aantal forse ontwikkelopgaven gehad, waaronder inbedding van de ondersteunende diensten bij de VRGZ, de regionalisering van de brandweer, ondersteuning leveren van de ondersteunende diensten aan de fusie van de GGD-en en het realiseren van bezuinigingen. Vanaf 2014 ligt de focus van de interne organisatie op ’het huis op orde’ krijgen. De hectiek van de hierboven genoemde ontwikkelopgaven moet omgebogen worden naar stabiliteit en duidelijkheid. Duidelijkheid in de aansturing, rollen en verantwoordelijkheden en duidelijkheid in de in te zetten koers. Werken aan uniforme processen, afspraken en dezelfde standaarden van kwaliteit.
In 2014 is een aanvang gemaakt met de implementatie van de besluitvorming over de opgestelde bedrijfsvoering visie, waarin de wijze van dienstverlening van de ondersteunende diensten een belangrijke plaats inneemt. Via het zogenaamde ’click, call en face-principe’ worden zowel de interne als externe klant bediend. Ook in 2015 zal dit principe nog verder worden uitgewerkt. Daarnaast wordt binnen de organisatie aandacht besteed aan de sturingsprincipes van de organisatie. De sturingsprincipes beschrijven hoe we willen werken, wie waar voor verantwoordelijk is en wat we van de leidinggevenden mogen verwachten.
Na de eigendomsoverdracht van de kazernes van gemeenten naar de Veiligheidsregio zal de verantwoordelijkheid voor het beheer daarvan als onderdeel van vastgoedbeheer ingebed worden binnen de afdeling Facilitaire Zaken. Het zogenaamde facilitaire bedrijf zal in 2015 verder gestalte krijgen.

5 Financiële begroting

5.1 Overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding

Bedragen * € 1.000

	Realisatie 2013	Bijgestelde Begroting 2014	Begroting 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	0	0	0	0	0	0
Subsidies Rijk	5.590	6.684	6.761	6.761	6.761	6.761
Subsidies Provincie	178	178	98	75	52	30
Bijdrage deelnemende gemeenten	31.468	29.967	30.123	30.359	30.359	30.359
Opbrengsten bedrijfsvoering	1.697	1.860	1.904	1.904	1.904	1.904
Overige opbrengsten	1.727	3.184	3.193	3.193	3.193	3.193
Totaal baten	**40.659**	**41.873**	**42.078**	**42.292**	**42.269**	**42.247**
Lasten						
Personeelskosten	29.125	31.358	31.424	31.485	31.529	31.563
Huisvesting	480	425	465	465	465	465
Kantoormiddelen	312	317	310	310	310	310
Medische zaken	9	6	6	6	6	6
Communicatieapparatuur	1.468	1.729	1.832	1.832	1.832	1.832
Wagenpark en werkmaterieel	2.376	1.928	1.777	1.777	1.777	1.777
Kapitaallasten	3.246	5.348	5.695	5.744	5.737	5.829
Evenementen, paraatheidsverg. en inleen	60	0	0	0	0	0
Dienstverlening door derden	778	697	738	718	718	718
Interne doorbel. bedrijfsvoering	-650	-863	-908	-908	-908	-908
Regionalisering	523	0	0	0	0	0
Kwaliteit personeel	108	0	0	0	0	0
Algemene kosten	1.228	1.477	1.370	1.370	1.370	1.370
Onvoorzien	0	153	153	153	153	153
Rentebaten en lasten	-637	-632	-627	-610	-571	-528
Nog te bezuinigen	0	-79	0	0	0	0
Totaal lasten	**38.426**	**41.865**	**42.235**	**42.342**	**42.417**	**42.586**
Saldo van baten en lasten	**2.233**	**8**	**-157**	**-50**	**-148**	**-339**
Buitengewone baten en lasten	-27	100	50	50	50	50
Geraamd saldo van baten en lasten *	**2.206**	**108**	**-107**	**0**	**-98**	**-289**
Bestemde res. regionalisering brandweer	-522					
Bestemde reserve kwaliteit personeel	-108					
Bestemde reserve compensatie btw	430	-215	-215			
Bestemde reserve crisiscommunicatie	75					
Bestemde reserve financiële menskracht	65					
Bestemde reserve kapitaallasten		323	108	0	-98	-289
Algemene Reserve C&R	2.266	0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* -/- is onttrekking +/+ is toevoeging.

5.1.1 Begrotingswijzigingen overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding 2014

Bedragen * € 1.000

	Begroting 2014	Verschuiving	Nagekomen correcties	Brandkranen	Btw-compensatie	Overgenomen kazernes 2013	FLO gemeente Nijmegen	Publieke Gezondheid	Korting beheer kazernes	Bijgestelde begroting 2014
Baten										
Budget aanvaardbare kosten	0									0
Subsidies Rijk	6.683									6.683
Subsidies Provincie	178									178
Bijdrage deelnemende gemeenten	30.857		190	-365	-215				-500	29.967
Opbrengsten bedrijfsvoering	1.860									1.860
Overige opbrengsten	1.621		-163			1.542	185			3.185
Totaal baten	**41.200**	**0**	**27**	**-365**	**-215**	**1.542**	**185**	**0**	**-500**	**41.873**
Lasten										
Personeelskosten	30.456	1126	100				185	-9	-500	31.358
Huisvesting	525	-100								425
Kantoormiddelen	418	-100								318
Medische zaken	6									6
Communicatieapparatuur	1.640	89								1.729
Wagenpark en werkmaterieel	2.538	-245		-365						1.928
Kapitaallasten	3.694	100	13			1.541				5.348
Evenementen, paraatheidsverg. en inleen	110	-87						-23		0
Oefenen en opleiden	927	-927								0
Dienstverlening door derden	540	87						70		697
Interne doorbel. bedrijfsvoering	-863									-863
Regionalisering	0									0
Algemene kosten	1.241	236								1.477
Onvoorzien	153									153
Rentebaten en lasten	-206					-426				-632
Nog te bezuinigen	0	-80								-80
Totaal lasten	**41.180**	**100**	**113**	**-365**	**0**	**1.115**	**185**	**38**	**-500**	**41.865**
Saldo van baten en lasten	**19**	**-100**	**-86**	**0**	**-215**	**427**	**0**	**-38**	**0**	**9**
Buitengewone baten en lasten	0	100								100
Geraamd saldo van baten en lasten *	**19**	**0**	**-86**	**0**	**-215**	**427**	**0**	**-38**	**0**	**108**
Bestemde reserve compensatie btw					-215					-215
Algemene Reserve C&R	19		-86			427		-38		323
Geraamde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* -/- is onttrekking +/+ is toevoeging.

Toelichting

Verschuivingen
Verschuivingen betreffen (budgettair neutrale) verschuivingen als gevolg van verfijning van de brandweerbegrotingen en een nadere invulling van de bezuinigingsopdracht. Voor een bedrag van € 80.000,- is in 2014 nog geen specifieke invulling aangewezen. In 2015 is dit bedrag meegenomen in de structurele bezuinigingen.

Nagekomen correcties, brandkranen en btw-compensatie
De nagekomen correcties brandweer zijn correcties op de per 1 januari 2013 overgedragen gemeentelijke budgetten. Deze correcties zijn met de betreffende gemeenten afgestemd. Omdat het Ministerie van VenJ heeft aangegeven dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bluswatervoorziening, gaat het budget onderhoud brandkranen weer terug naar gemeenten. Het Algemeen Bestuur besloot op 12 december 2013 om uit het jaarresultaat 2013 € 430.000,- te reserveren om het verlies van btw-compensatie voor gemeenten te compenseren voor de jaren 2014 en 2015. Gemeenten krijgen dan € 215.000,- korting op hun gemeentelijke bijdrage.

Overname kazernes
De kapitaallasten van de eind december 2013 van gemeenten overgenomen kazernes (15 stuks) zijn, evenals de rentelasten van de aangetrokken leningen ter financiering, inzichtelijk gemaakt. Per saldo is er een rente voordeel door het verschil in rente op kapitaallasten en het rentepercentage dat wordt betaald over de leningen ter financiering van de kazerens. De budgetten voor eigenaars- en gebruikerslasten worden nog inzichtelijk gemaakt en afgestemd met gemeenten. Om die reden worden deze opbrengsten, totdat afstemming met gemeenten heeft plaatsgevonden, gepresenteerd onder overige opbrengsten. Naar verwachting is hierover medio 2014 meer bekend. In de loop van 2014 worden meer kazernes van gemeenten overgenomen en om die redenen volgen hiervoor op een later moment begrotingswijzigingen voor 2014 en 2015.

FLO gemeente Nijmegen
De structurele kosten voor het FLO-overgangsrecht voor het beroepskorps van gemeente Nijmegen wordt in de begroting toegevoegd. De totale kosten worden op basis van nacalculatie verrekend met de gemeente Nijmegen.

Publieke Gezondheid
Eind 2013 is er een overeenkomst Publieke Gezondheid tussen GHOR en GGD gesloten. De kosten nemen hierdoor toe en deels verschuiven er kosten.

Korting beheer kazernes
De VRGZ kan in 2014 nog niet overgaan tot het inrichten van een eigen beheerorganisatie rondom de kazernegebouwen. Een deel van deze overheadbijdrage wordt om die reden 2014 incidenteel in mindering gebracht. Vanaf 2015 wordt deze incidentele verlaging weer teruggedraaid.

5.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding

Onder andere naar aanleiding van de realisatiecijfers in het eerste jaar na regionalisering zijn er diverse posten (budgettair neutraal) verschoven om zodoende begroting en realisatie beter vergelijkbaar te maken. Naar verwachting zal dit in de eerste jaren na regionalisering nog vaker gebeuren.

In deze begroting 2015 zijn alle jaarlijks oplopende bezuinigingsopdrachten verwerkt. Als er sprake is van bezuinigingen die nog niet volledig kunnen worden onderbouwd met dalende kosten vanwege aflopende contracten of verifieerbare daling in de kosten van nieuwe contracten, wordt dit vermeld in de risico-inventarisatie.

Overdracht van brandweerkazernes vindt gefaseerd plaats. Kazernes waarbij btw-herziening van toepassing is, zijn eind 2013 overgedragen aan de Veiligheidsregio. Kazernes waarbij geen sprake is van btw-herziening worden in de loop van 2014 overgedragen. In de eerste maanden van 2014 worden de kosten die samenhangen met de overdracht van kazernes geïnventariseerd (schoonmaak, eigenaarslasten, onderhoud etc.) De overdracht van budgetten van gemeenten naar de Veiligheidsregio zal gebeuren vanaf 2015. Omdat de inventarisatie na het uitbrengen van deze begroting zal worden afgerond, kan deze budgetoverdracht en verwerking van de lasten nog niet in deze begroting worden verwerkt.
Onder de overige opbrengsten is een fictieve bijdrage vanuit gemeenten verwerkt voor de kapitaallasten van de in 2013 overgenomen kazernes. Wanneer de werkelijke kosten en de daarmee samenhangende opbrengsten in beeld zijn zullen deze opbrengsten onderdeel worden van de gemeentelijke bijdragen (zie ook paragraaf 5.6).

Er is een nieuw investeringsplan voor brandweerinvesteringen 2014 opgesteld. Een meerjarig investeringsplan vanaf 2015 is (nog) niet voorhanden. De in de begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2017 opgenomen investeringen betreft de investering in twee nieuwe blusboten. Daarnaast zijn, voor 2015 t/m 2018, aannames gedaan ten aanzien van overige investeringen.

In onderstaande toelichting wordt ingegaan op verschillen tussen de begroting 2015 en de bijgestelde begroting voor 2014. De begroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018 zijn gebaseerd op het prijspeil van 2015.

Subsidies Rijk **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **78**

De subsidie van het Rijk verandert vanwege bijstelling van de btw-component van 19% naar 21%, vanwege doorwerking indexering voorgaande jaren en verandering van structuurkenmerken en verdeelmaatstaven. Naar verwachting wordt deze subsidie vanaf 2016 herverdeeld over veiligheidsregio's. Het Rijk heeft daarbij aangegeven dat er landelijk geen geld beschikbaar is om negatieve herverdeeleffecten tijdelijk te compenseren. Publicatie van de herverdeelde rijkssubsidie wordt verwacht in juni 2015.

Subsidies Provincie **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-80**

Met ingang van 2015 komt de subsidie voor de blusboten ad € 80.000,- te vervallen.

Bijdrage deelnemende gemeenten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **155**

Hieronder wordt een specificatie weergegeven van de verschillende veranderingen die optreden in de gemeentelijke bijdragen voor het jaar 2015 in vergelijking met de begroting 2014. De verdeling over gemeenten en de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage tot en met 2018 is weergegeven in bijlage 5.6.

Gemeentelijke bijdragen 2014	30.857
Bij: nagekomen correcties	190
Af: teruggave budget onderhoud brandkranen	-365
Af: compensatie BTW	-215
Af: eenmalige korting beheer kazernes	-500
Bijgestelde gemeentelijke bijdragen 2014	**29.967**
Af: bijdrage vakbekwaamheid en kwaliteit	-212
Af: bijdrage stafsectie bevolkingszorg	-40
Af: bezuiniging oude VRGZ	-93
Af: bezuiniging brandweer	-400
Bij: correctie gefaseerde kapitaallasten	111
Bij: beheer kazernes	500
Subtotaal	**29.833**
Bij: indexering lonen en overige lasten *	289
Totale gemeentelijke bijdragen 2015	**30.122**

* De indexering is, conform de in het Ontvlechtingskader gemaakte afspraken, berekend op basis van prijs overheidsconsumptie beloning werknemers (2,25%) en de prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC 1,50%) volgens Centraal Economisch Plan d.d. 4 maart 2014. Op basis van deze publicatie is in de begroting 2015 een nacalculatie verwerkt voor de indexeringen van 2013 en 2014. Dit leidt tot een totale gewogen indexering voor 2015 van 0,97%.

	Beloning werknemers	IMOC
Verwachte index voor 2015	2,25%	1,50%
Correctie laatst gepubliceerde index, minus toegepaste index voor begroting 2013	-0,15%	-0,15%
Correctie laatst gepubliceerde index, minus toegepaste index voor begroting 2014	-1,25%	0,00%
Totaal toe te passen index voor begroting 2015	0,85%	1,35%
Aandeel personeels- en overige kosten in begroting 2014	75%	25%
Gewogen indexcijfer voor begroting 2015 (t.o.v. begroting 2014)	**0,97%**	

Opbrengsten bedrijfsvoering

Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014 **43**

De Veiligheidsregio levert ondersteuning aan de GGD op het gebied van post & archief, facilitaire zaken, ICT, P&O en Financiële Planning & Control. Ten opzichte van de begroting 2014 nemen de kosten voor post & archief, FP&C en P&O (€ 72.000,-) toe en dalen de kosten voor ICT (€ 29.000,-) door enerzijds minder personele uitgaven en anderzijds hogere uitgaven voor een datalijn.

Overige opbrengsten

Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014 **9**

De Veiligheidsregio Gelderland-Midden levert een bijdrage in de exploitatiekosten van een blusboot (€ 104.000,-). De bijdrage in de blusboten van de provincie komen te vervallen, zie subsidies provincie.
Een aantal bijdragen voor personeel (€ 23.000,-) en ademlucht (€ 23.000,-) nemen af, evenals de bijdrage van de politie voor de kosten van de Gemeenschappelijke Meldkamer (€ 23.000,-). Verder muteert de aanname van de bijdrage van gemeenten voor de huisvesting van de reeds overgenomen kazernes met € 26.000,- ten opzichte van 2014. Afstemming met gemeenten vindt in 2014 plaats.

In de overige opbrengsten is een fictieve post van ruim €1.500.000,- opgenomen voor de kapitaallasten die verband houden met de reeds overgedragen kazernes in 2013. Wanneer de werkelijke opbrengsten bekend zijn, zullen de opbrengsten onderdeel worden van de gemeentelijke bijdragen (zie ook paragraaf 5.6).

Personeelskosten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **65**

De personeelskosten zijn begroot en doorgerekend aan de hand van de premies voor sociale lasten en pensioenen zoals die golden begin 2014. Ten opzichte van dit prijspeil is rekening gehouden met 1,5 loonstijging bij de doorrekening naar 2015 omdat de CAO voor gemeente-ambtenaren al per 1 januari 2013 afliep. Dit percentage is lager dan het Centraal Planbureau begin 2015 voorspelt omdat de CAO gemeenten in 2012 de bruto lonen in 2012 met 2% bijstelde, terwijl voor een aantal andere groepen van overheidspersoneel de nullijn gold.

Ten opzichte van de begroting 2014 is de stijging 1%, omdat daarin al 0,5% was verwerkt.

Op basis van het bestedingsplan Vakbekwaamheid Brandweerpersoneel was in 2013 en 2014 tijdelijk 3,5 extra fte beschikbaar voor oefenen en opleiden. Dit vervalt in 2015 (€ 220.000,-).

Als gevolg van de uitrol van de nieuwe ICT-omgeving kan de formatie van de afdeling ICT met ruim 2 fte worden teruggebracht (€ 140.000,-). Hier staan deels hogere kosten tegenover (zie ook communicatie-apparatuur).

Bij het opmaken van de begroting 2014 is de Onregelmatigheidstoeslag (ORT) voor beroepsmedewerkers te laag ingeschat. Dit is in de begroting 2015 hersteld (€ 150.000,-).

De brandweerorganisatie verwacht door intensievere samenwerking over de clustergrenzen heen en met het efficiënter maken van bedrijfsprocessen, dat het mogelijk is om het totale regionale werkpakket beter te verdelen en met minder personeel uit te voeren. Dit geldt voor risicobeheersing, incidentbestrijding en het management van de brandweer. De beoogde besparing ten opzichte van de begroting 2014 is € 404.000,-.

De VRGZ kan in 2014 nog niet overgaan tot het inrichten van een eigen beheerorganisatie rondom de kazernegebouwen. Een deel van deze overheadbijdrage werd om die reden in 2014 incidenteel in mindering gebracht. Vanaf 2015 wordt deze incidentele verlaging weer teruggedraaid (€ 500.000,-).

De uitgaven voor opleiden en oefenen dalen met € 148.000,-. Voor € 95.000,- heeft dit betrekking op het vervallen van incidentele implementatiekosten van stafsectie geneeskundig en stafsectie bevolkingszorg. Een bedrag van € 70.000,- verschuift naar algemene kosten. Tot slot stijgen de kosten voor bedrijfsfitness ter uitvoering van de functie licht met € 7.000,-.

De overige personele kosten dalen met € 18.000,-.

Huisvesting **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **40**

De investering voor schilderwerk en vloerbedekking die in 2013 is komen te vervallen voor de Veiligheidsregio en werd betaald door de GGD Gelderland-Zuid (hoofdhuurder pand Groenwoudseweg) is verwerkt in de huisvestingslasten. Samen met de indexering van de huurprijs leidt dit tot een stijging van € 21.000,-.

Tot slot nemen de schoonmaakkosten (€ 4.000,-), liggeld voor de blusboten (€ 7.000,-) en een aantal overige huisvestingslasten (€ 8.000,-) toe.

Kantoormiddelen **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-7**

De daling wordt veroorzaakt door een mix van kleine bijstellingen ten opzichte van de begroting 2014.

Communicatie-apparatuur **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **103**

De kosten voor internetverbindingen en onderhoud van vaste telefonie werden in de begroting van 2014 te laag ingeschat (€ 68.000,-). Een deel van deze kosten wordt via de overige opbrengsten bedrijfsvoering doorbelast aan de GGD (zie opbrengsten bedrijfsvoering). Verder nemen de kosten van ADSL (€ 12.000,-) en softwarelicenties (€ 23.000,-) toe.

Wagenpark en materieel **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-151**

Door aanschaf van de nieuwe blusboten vallen de onderhoudskosten de komende jaren lager uit (€ 65.000,-). Door grotere volumes in te kopen en aan te besteden en het beperken van voorraden door efficiëntere werkwijzen wordt naar verwachting een besparing van € 36.000,- op verzekering en aanschaf van klein materieel gerealiseerd.

Vanwege de intensivering van de samenwerking tussen de clusters is het niet meer noodzakelijk boventalling materieel aan te houden. Hierdoor dalen de onderhoudskosten met € 50.000,-.

Kapitaallasten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **346**

De kapitaallasten stijgen als gevolg van de aanschaf van de blusboten met € 340.000,- (zie investeringsplanning paragraaf 5.5). In 2013 is voor de brandweer een volledig nieuwe investeringsplanning 2014 opgesteld. Ten opzichte van de begroting 2014 zullen de verwachte kapitaallasten voor de brandweer € 50.000,- hoger uitvallen dan in 2014. De kapitaallasten van de overige sectoren dalen per saldo met € 44.000,-.

Dienstverlening door derden **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **41**

De getekende overeenkomst publieke gezondheid tussen GHOR en GGD levert een kostenstijging op van € 12.000,-.

De verdere stijging wordt veroorzaakt door incidentele inhuur van derden ten behoeve van de doorontwikkeling van de digitalisering van het archief (€ 19.000,-), de implementatie van de werkkostenregeling en het in eigen beheer gaan uitvoeren van de salarisadministratie door P&O (€ 10.000,-). Het in eigen beheer nemen van de salarisadministratie levert vanaf 2016 structureel een besparing op van € 45.000,-.

Interne doorbelasting ondersteunende diensten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-45**

De volledige kosten van de ondersteunende diensten zijn verwerkt binnen het programma Crisis- en Rampenbestrijding en doorbelast aan de overige bedrijfsonderdelen/sectoren. De doorbelasting van de kosten aan de GGD is verwerkt onder opbrengsten bedrijfsvoering. Het aandeel van de sector RAV is verwerkt onder deze kostensoort. De interne doorbelasting aan het programma RAV neemt toe doordat de kosten van de ondersteunende diensten toenemen.

Algemene kosten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-108**

In 2015 wordt € 140.000,- structureel meer bezuinigd op algemene kosten. Verder is voor kwaliteit € 70.000.- van personeelskosten verschoven naar algemene kosten.

De kosten voor voorlichting werden bij de begroting 2014 te hoog ingeschat en zijn om die reden structureel naar beneden bijgesteld (€ 20.000,-). Op basis van de realisatie 2013 is de bijdrage voor het Landelijk CrisisManagementSysteem (LCMS) met € 10.000,- neerwaarts bijgesteld. Tot slot zijn diverse algemene kosten met € 9.000,- neerwaarts bijgesteld.

Onvoorzien **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **0**

De geraamde post voor onvoorzien is gelijk gehouden aan het begrote bedrag uit de vorige begroting.

Rentebaten en -lasten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **6**

De stijging van het renteresultaat wordt veroorzaakt door de forse investeringen in 2014 en 2015 (zie geplande investeringen paragraaf 5.5). De berekende rente over de investeringen is hierdoor hoger (€ 129.000,-). Per saldo verloopt de rentecomponent op afschrijvingen (hier en bij kapitaallasten) kostenneutraal. Er wordt ten opzichte van 2014 minder financiering aangetrokken en het rentepercentage van de in 2013 reeds aangetrokken financiering is lager uitgevallen dan in de begroting 2014 werd aangenomen, dit levert een rentevoordeel op van € 135.000,-.

Buitengewone baten en lasten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-50**

De daling van de buitengewone baten ten opzichte van de begroting 2014 wordt veroorzaakt door een lagere inschatting van de opbrengstwaarde uit de verkoop van brandweermaterieel in 2015.

Nog te bezuinigen **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **79**

In de begroting 2014 was een deel van de bezuinigingsopdracht nog niet ingevuld, in de begroting 2015 zijn alle bezuinigingen structureel ingevuld.

Meerjarenraming

Alle cijfers tot en met 2018 zijn gebaseerd op het prijspeil van 2015.

De gemeentelijke bijdragen zijn aangepast met collectieve of individuele afspraken met gemeenten. Er wordt door Brandweer Nederland onderhandeld met het Ministerie over het Gelders Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid. De verwachting is dat deze bijdrage wordt afgebouwd naar 30% in 2018.

De personeelskosten zijn aangepast voor periodieken en reeds bekende mutaties.

Kapitaallasten zijn doorgerekend aan de hand van meerjarig geplande investeringen.

5.3 Overzicht van baten en lasten in de begroting RAV

Bedragen * € 1.000

	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	17.162	17.370	17.415	17.381	17.364	17.364
Subsidies Rijk	575	655	633	633	633	633
Subsidies Provincie	0	0	0	0	0	0
Bijdrage deelnemende gemeenten	0	0	0	0	0	0
Opbrengsten bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0
Overige opbrengsten	39	18	18	18	18	18
Totaal baten	**17.776**	**18.043**	**18.066**	**18.032**	**18.015**	**18.015**
Lasten						
Personeelskosten	13.223	13.678	13.349	13.279	13.305	13.321
Huisvesting	384	346	360	360	360	360
Kantoormiddelen	50	59	53	53	53	53
Medische zaken	597	476	506	506	506	506
Communicatieapparatuur	548	422	558	558	558	558
Wagenpark en werkmaterieel	1.297	999	818	749	749	749
Kapitaallasten	763	894	1.008	1.087	1.097	1.014
Dienstverlening door derden	222	145	130	130	130	130
Interne doorbel. bedrijfsvoering	650	863	908	908	908	908
Algemene kosten	493	488	530	530	530	530
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Rentebaten en lasten	-7	0	0	0	0	0
Nog te bezuinigen	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	**18.219**	**18.370**	**18.219**	**18.159**	**18.196**	**18.129**
Saldo van baten en lasten	**-443**	**-327**	**-153**	**-127**	**-181**	**-114**
Buitengewone baten en lasten	12	0	0	0	0	0
Geraamd saldo van baten en lasten *	**-432**	**-327**	**-153**	**-127**	**-181**	**-114**
Reserve aanvaardbare kosten MKA	-47	-106	59	59	59	59
Reserve aanvaardbare kosten RAV	-385	-221	-212	-186	-240	-173
Geraamde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* -/- is onttrekking +/+ is toevoeging.

5.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting RAV

In deze toelichting wordt alleen ingegaan op verschillen tussen de begroting 2015 en de begroting voor 2014. De begroting en meerjarenraming zijn opgesteld op basis van prijspeil 2015.

Budget aanvaardbare kosten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **46**

Vanaf 2014 is de wijze waarop de RAV gefinancierd wordt, gewijzigd. De nadruk van de nieuwe financiering ligt meer op het beschikbaar hebben van capaciteit waar in het verleden een grotere nadruk lag op de productie. De nieuwe methodiek heeft een structurele verlaging van bijna € 100.000,- tot gevolg.

Er zijn een drietal incidentele posten in 2014 tot en met 2016:
- Efficiencykorting; per jaar 2,50% groei in het aantal ritten. Minder groei betekent een korting op het budget.
- Overgangsmodel; om de overgang van het oude naar het nieuwe model van financieren soepel te laten verlopen, wordt het verschil in drie stappen verwerkt in het budget.
- Incidentele middelen; een deel van het macrobudget werd niet uitgekeerd aan de RAV'en. Dit gebeurt nu alsnog.

Het verloop van de incidentele middelen is als volgt:

Bedragen * € 1.000,-	2014	2015	2016
Efficiencykorting	-111	-111	-111
Overgangsmodel	75	37	0
Incidentele middelen	125	125	125
Totaal	89	51	14

Bij het opmaken van de begroting 2014 waren de incidentele middelen nog niet bekend. Het verschil met de begroting 2014 is om die reden € 51.000,-.

Voor 2014 en 2015 is in beide jaren gerekend met een index van 1,50% voor loonkosten en materiële kosten. Dit heeft een stijging van het budget tot gevolg van € 300.000,-.

In de begroting 2015 is een lagere vrije marge opgenomen (€ 200.000,-) omdat er voor 2015 nog geen zekerheid bestaat omtrent de invulling hiervan. Mocht de vrije marge door de zorgverzekeraars worden toegekend dan zullen hier ook extra kosten tegenover staan.

Subsidies Rijk **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-22**

Naar verwachting vallen de kosten voor het FLO-overgangsrecht in 2014 lager uit (zie Personeelskosten). Omdat 95% vergoed wordt vanuit het ministerie van VWS nemen deze opbrengsten ook af.

Personeelskosten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-330**

In de stijging van de personeelskosten is rekening gehouden met de CAO voor 2013 en 2014. Dit akkoord houdt structurele loonstijgingen in van 1.00% per 1 juli 2013 en per 1 juli 2014 in. Verder is rekening gehouden met een loonstijging van 2.00% per 1 juli 2015. Tezamen betekent dit een loonstijging ten opzichte van de begroting 2014 van circa 1,50% (€ 200.000,-).

De sociale lasten nemen af omdat vanaf 2014 diverse percentages flexibel gemaakt zijn. Voor de RAV valt dit gunstig uit omdat er relatief weinig verloop is en relatief weinig instroom in de WAO.

In 2013 is de RAV gestart met een derde centralist op de drukste uren van de dag. De beoogde tijdswinst is niet behaald en om die reden zal deze dienst komen te vervallen.

Vanaf 2013 is de RAV actief gestart met het loopbaanbeleid voor haar medewerkers. De piek van de kosten valt in 2013 en 2014 omdat in die jaren een achterstand wordt weggewerkt in de aanvragen. Vanaf 2015 kan het budget structureel omlaag met € 75.000,-.

De kosten voor het FLO-overgangsrecht vallen naar verwachting lager uit (€ 20.000,-, zie Subsidies Rijk).

Naar verwachting zal de RAV in 2015 circa € 250.000,- moeten gaan bezuinigen. Omdat dit bedrag nog fors kan fluctureren in verband met indexering van het budget aanvaardbare kosten is hier nog geen concrete invulling aan gegeven.

Huisvesting **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **14**

Indexering van de huurkosten en hogere schoonmaaklasten in verband met de nieuwe semi-permanente units zorgen voor hogere huisvestingskosten.

Kantoormiddelen **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-6**

De uitgaven voor kantoorbenodigdheden valt naar verwachting lager uit dan in de begroting 2014 werd aangenomen.

Medische zaken **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **30**

Vanwege indexering van prijzen en een hoger aantal ritten stijgen de kosten voor verpleegkundige artikelen met € 30.000,-.

Communicatieapparatuur **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **137**

De RAV heeft in 2013 een nieuw patiënt-veiligheidssysteem in gebruik genomen (€ 25.000,-). Daarnaast is de investering in het nieuwe ritdata-pakket fors hoger uitgevallen waardoor de hiermee samenhangende jaarlijkse onderhoudskosten ook fors hoger zijn dan in de begroting 2014 werd aangenomen. Structureel nemen de kosten hierdoor met circa € 50.000,- toe.

In 2013 heeft de meldkamer de applicatie NTS (Nederlandse Triage Standaard) in gebruik genomen. Met NTS wordt de verpleegkundig centralist ondersteund bij het bepalen van de juiste urgentie en zorginzet op het moment dat iemand 112 belt voor een ambulance (€ 30.000,-).

Tot slot nemen de kosten voor mobiele telefonie, dataverkeer van mobiele apparaten en kleine aanschaffingen verder toe (€ 30.000,-).

Wagenpark en werkmaterieel **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-182**

Omdat de huurambulances worden afgestoten, dalen de huurkosten met € 170.000,- en stijgen de kapitaallasten (zie kapitaallasten).

Diverse kleine mutaties hebben een bijstelling tot gevolg van circa € 12.000,-.

Kapitaallasten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **114**

Zoals hierboven vermeld bij de toelichting op Wagenpark en werkmaterieel, zijn vanaf 2013 huurambulances vervangen door ambulances in eigendom. Hierdoor vindt een verschuiving plaats naar kapitaallasten.

In 2014 wordt diverse automatiseringsapparatuur vervangen (elektronische ritformulieren en het navigatiesysteem) die in 2015 voor het eerst een heel jaar in de kapitaallasten meegenomen worden. Tesamen met een fors duurder ritdatapakket dat bij de begroting 2014 niet was voorzien levert dit een kostenstijging op van € 65.000,-.

Een aantal andere mutaties hebben per saldo een kostenverhogend effect van € 20.000,-.

Dienstverlening door derden **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **-15**

De kosten voor inhuur van de salarisadministratie dalen omdat een deel van de salarisadministratie vanaf 2014 niet meer wordt uitbesteed. Dit wordt gedaan binnen de huidige formatie waardoor de kosten voor inhuur van ondersteunende diensten niet toenemen (zie interne doorbelasting ondersteunende diensten).

Interne doorbelasting ondersteunende diensten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **45**

De inhuur van ondersteunende diensten neemt toe in verband met indexering van kosten.

Algemene kosten **Mutatie begroting 2015 tov begroting 2014** **42**

De contributie voor sectororganisatie Ambulancezorg Nederland is aan de hand van een gewijzigde verdeelsleutel berekend. Hierdoor draagt de RAV bijna € 30.000,- meer bij. De kosten voor oninbare debiteuren stijgen doordat er meer ritten worden verreden (€ 10.000,-) en de overige algemene kosten stijgen als gevolg van een aantal kleine bijstellingen met € 5.000,-.

Meerjarenraming

De meerjarenraming 2016-2018 is gebaseerd op het prijspeil 2014.

Het budget aanvaardbare kosten is aangepast met de hierboven genoemde mutaties.

De personeelskosten zijn aangepast voor periodieken en reeds bekende mutaties.

Kapitaallasten zijn doorberekend aan de hand van meerjarig geplande investeringen.

De kosten wagenpark zijn meerjarig aangepast in verband met de geplande afbouw van gehuurde ambulances.

5.5 Geplande investeringen

bedragen * € 1.000

	Soort v = vervanging u = uitbreiding	2015	2016	2017	2018
Sector Brandweer					
Voor de brandweer wordt een nieuw investeringsprogramma opgesteld. Dit is voor 2015 en latere jaren nog niet gereed. In de financiële doorrekening is rekening gehouden met de totaalbedragen uit de vorige begroting. Deze totaalbedragen staan hieronder vermeld en voor 2018 is rekening gehouden met een gemiddeld investeringsbedrag. De investeringsbegroting zal vóór de start van 2015 ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bestuur.					
Totaal sector Brandweer		2.269	2.321	3.069	**2.750**
Sector GHOR					
Wagenpark/materieel					
Twee dienstvoertuigen	v	0	60	60	0
Totaal sector GHOR		**0**	**60**	**60**	**0**
Sector GMK					
Automatisering					
Stelpost hardware	v	22	22	22	22
Stelpost software	v	20	20	20	20
Totaal sector GMK		**42**	**42**	**42**	**42**
Sector RAV					

bedragen * € 1.000

	Soort	2015	2016	2017	2018
Automatisering					
Stelpost hard- en software	v	30	30	30	30
VDC-systeem	v	0	85	0	0
KAR-systeem	v	0	90	0	0
Risicokaarten	v	0	0	0	50
Elektronische ritformulieren	v	0	0	0	90
Inventaris					
Stelpost inventaris	v	30	30	30	30
Inventaris (medisch)					
Stelpost medische inventaris	v	50	50	50	50
Stelpost brancards	v	50	50	50	50
Defibrillatoren	v				475
Verbindingsmiddelen					
Stelpost verbindingsmiddelen	v	20	20	20	20
Gebouwen					
Stelpost verbouwing	v	20	20	20	20
Wagenpark					
Piketauto's	v	21	21	21	21
Micu-voertuig	v	0	195	0	0
Rapid responder - Auto	v	0	0	105	53
Ambulances	v	840	0	0	600
Totaal sector RAV		**1.061**	**591**	**326**	**1.489**
Ondersteunende diensten					
Inventaris					
Meubilair	v	25	25	25	25
Automatisering					
Werkplekken	v	50	50	50	50
Doorontwikkeling Decos	u	60	0	0	0
ERP-pakket	v	300	0	0	0
Totaal ondersteunende diensten		**435**	**75**	**75**	**75**
Totaal Veiligheidsregio		**3.807**	**3.089**	**3.572**	**4.356**

5.6 Bijdrage deelnemende gemeenten

Cluster	Gemeenten	Aantal inwoners (1)	Bijdrage 2014	Nagekomen correcties	Brandkranen	Btw-compensatie (2)	Korting beheer kazernes (5)	Bijgestelde bijdrage 2014
Maas en Waal	Beuningen	25.324	1.076.220	-26.331	-19.148	-10.149	-23.452	997.140
	Druten	18.204	740.066		-14.361	-7.276	-16.858	701.570
	WMW	18.435	1.010.372		-19.433	-7.312	-17.072	966.554
Buren-Culemborg	Buren	25.970	1.701.156		0	-10.353	-24.050	1.666.752
	Culemborg	27.623	1.753.055		0	-11.047	-25.581	1.716.426
GNL	Geldermalsen	26.309	1.441.873		-21.800	-10.490	-24.364	1.385.218
	Neerijnen	12.010	836.717		-12.740	-4.838	-11.122	808.017
	Lingewaal	11.065	779.501		-10.235	-4.353	-10.247	754.666
MUG	Groesbeek	34.380	1.852.613		0	-13.749	-31.839	1.807.026
Nijmegen	Nijmegen	167.410	10.515.430	147.569	-132.641	-66.479	-155.036	10.308.843
Ned-Bet-Tiel	Neder-Betuwe	22.565	1.388.894		-17.735	-9.024	-20.897	1.341.238
	Tiel	41.850	2.075.209		-30.553	-16.680	-38.757	1.989.220
Wijchen-Heumen	Wijchen	41.010	1.763.869	56.867	-27.543	-16.320	-37.979	1.738.894
	Heumen	16.388	956.176	11.667	-11.830	-6.510	-15.177	934.326
Bommelerwaard	Maasdriel	24.165	1.370.495		-21.436	-9.627	-22.379	1.317.054
	Zaltbommel	27.200	1.595.676		-25.440	-10.794	-25.189	1.534.253
Totalen		**539.908**	**30.857.323**	**189.772**	**-364.898**	**-215.000**	**-500.000**	**29.967.197**

De budgetten voor kapitaallasten van de eind 2013 overgenomen kazernes zijn niet opgenomen in dit overzicht met gemeentelijke bijdragen. Dat geldt ook voor de budgetten van andere lasten die hier mee samenhangen. Omdat de overname van deze kazernes wel invloed heeft op de exploitatiecijfers van de VR, is een fictieve opbrengst verwerkt onder overige opbrengsten.

Cluster	Gemeenten	Aantal inwoners (1)	Bijgestelde bijdrage 2014	Gefaseerde kapitaallasten	Vakbekwaam-heid en kwaliteit	Bezuiniging (3)	Stafsectie bevolkingszorg	Korting beheer kazernes (5)	Indexering incl. nacalculatie 2013 en 2014 (4)	Gemeentelijke bijdrage 2015
Maas en Waal	Beuningen	25.324	997.140	1.750	-11.970	-23.253	-1.888	23.452	9.611	994.841
	Druten	18.204	701.570	0	-8.550	-16.672	-1.354	16.858	6.753	698.606
	WMW	18.435	966.554	4.779	-8.670	-16.754	-1.360	17.072	9.316	970.936
Buren-Culemborg	Buren	25.970	1.666.752	10.293	-12.532	-23.721	-1.926	24.050	16.049	1.678.965
	Culemborg	27.623	1.716.426	0	-12.532	-25.312	-2.055	25.581	16.438	1.718.545
GNL	Geldermalsen	26.309	1.385.218	0	-12.430	-24.036	-1.952	24.364	13.283	1.384.448
	Neerijnen	12.010	808.017	34.871	-5.602	-11.086	-900	11.122	8.061	844.484
	Lingewaal	11.065	754.666	15.235	-5.160	-9.973	-810	10.247	7.366	771.571
MUG	Groesbeek	34.380	1.807.026	44.016	-16.160	-31.502	-2.558	31.839	17.746	1.850.407
Nijmegen	Nijmegen	167.410	10.308.843	0	-38.120	-152.321	-12.368	155.036	99.102	10.360.172
Ned-Bet-Tiel	Neder-Betuwe	22.565	1.341.238	0	-10.520	-20.676	-1.679	20.897	12.847	1.342.107
	Tiel	41.850	1.989.220	0	-19.358	-38.217	-3.103	38.757	19.101	1.986.398
Wijchen-Heumen	Wijchen	41.010	1.738.894	0	-18.748	-37.395	-3.036	37.979	16.723	1.734.417
	Heumen	16.388	934.326	0	-7.860	-14.916	-1.211	15.177	8.952	934.468
Bommelerwaard	Maasdriel	24.165	1.317.054	0	-11.116	-22.057	-1.791	22.379	12.628	1.317.097
	Zaltbommel	27.200	1.534.253	0	-12.378	-24.732	-2.008	25.189	14.708	1.535.032
Totalen		**539.908**	**29.967.197**	**110.944**	**-211.706**	**-492.624**	**-40.000**	**500.000**	**288.684**	**30.122.495**

Cluster	Gemeenten	Aantal inwoners (1)	Gemeentelijke bijdrage 2015	Btw-compensatie (2)	Mutaties gefaseerde kapitaallasten	Raming bijdrage 2016 en verder
Maas en Waal	Beuningen	25.324	994.841	10.149	9.732	1.014.722
	Druten	18.204	698.606	7.276	0	705.882
	WMW	18.435	970.936	7.312	0	978.248
Buren-Culemborg	Buren	25.970	1.678.965	10.353	2.100	1.691.418
	Culemborg	27.623	1.718.545	11.047	0	1.729.593
GNL	Geldermalsen	26.309	1.384.448	10.490	0	1.394.939
	Neerijnen	12.010	844.484	4.838	1.138	850.460
	Lingewaal	11.065	771.571	4.353	1.088	777.012
MUG	Groesbeek	34.380	1.850.407	13.749	0	1.864.156
Nijmegen	Nijmegen	167.410	10.360.172	66.479	0	10.426.650
Ned-Bet-Tiel	Neder-Betuwe	22.565	1.342.107	9.024	0	1.351.131
	Tiel	41.850	1.986.398	16.680	0	2.003.078
Wijchen-Heumen	Wijchen	41.010	1.734.417	16.320	7.652	1.758.389
	Heumen	16.388	934.468	6.510	0	940.978
Bommelerwaard	Maasdriel	24.165	1.317.097	9.627	0	1.326.723
	Zaltbommel	27.200	1.535.032	10.794	0	1.545.826
Totalen		**539.908**	**30.122.495**	**215.000**	**21.710**	**30.359.205**

1) Bron inwonersaantallen uit de Begrotingsrichtlijnen 2015 voor gemeenschappelijke regelingen in de regio Nijmegen (BRN).

2) De korting voor de compensatie van BTW wordt voor 2014 en 2015 bekostigd uit de in 2013 gevormde bestemde reserve compensatie-BTW. Vanaf 2016 komt deze korting te vervallen.

3) De bezuiniging op de oude VRGZ bedraagt € 93.000,-, de bezuiniging op de regionalisering van de brandweer bedraagt € 400.000,- in totaal € 493.000,-. De bezuinigingstaakstelling oude VRGZ bedraagt 2,5% in 2012, 5% in 2013, 7,5% in 2014 en 10% in 2015. De bezuinigingstaakstelling regionalisering brandweer bedraagt 1,5% in 2013, 3,5% in 2014 en 5% in 2015.

4) De indexering betreft de doorrekening van 2014 naar 2015 en ook een correctie van de voorgaande jaren 2013 en 2014. Zie hiervoor de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de begroting Crisis- en Rampenbestrijding.

5) De VRGZ kan in 2014 nog niet overgaan tot het inrichten van een eigen beheerorganisatie rondom de kazernegebouwen. Een deel van deze overheadbijdrage wordt om die reden in 2014 incidenteel in mindering gebracht. Vanaf 2015 wordt deze incidentele verlaging weer teruggedraaid.

Alle cijfers zijn op basis van prijspeil 2015.

5.7 Overzicht van baten en lasten in de begroting Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Bedragen * € 1.000

	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	17.162	17.370	17.415	17.381	17.364	17.364
Subsidies Rijk	6.165	7.339	7.394	7.394	7.394	7.394
Subsidies Provincie	178	178	98	75	52	30
Bijdrage deelnemende gemeenten	31.468	29.967	30.123	30.359	30.359	30.359
Opbrengsten bedrijfsvoering	1.697	1.860	1.904	1.904	1.904	1.904
Overige opbrengsten	1.766	3.202	3.211	3.211	3.211	3.211
Totaal baten	**58.435**	**59.916**	**60.144**	**60.324**	**60.285**	**60.262**
Lasten						
Personeelskosten	42.348	45.036	44.772	44.764	44.834	44.884
Huisvesting	864	772	826	826	826	826
Kantoormiddelen	362	376	363	363	363	363
Medische zaken	606	482	512	512	512	512
Communicatieapparatuur	2.016	2.151	2.390	2.390	2.390	2.390
Wagenpark en werkmaterieel	3.673	2.927	2.594	2.525	2.525	2.525
Kapitaallasten	4.009	6.243	6.703	6.831	6.834	6.843
Evenementen, paraatheidsverg. en inleen	60	0	0	0	0	0
Oefenen en opleiden	0	0	0	0	0	0
Dienstverlening door derden	1.000	842	867	847	847	847
Interne doorbel. bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0
Regionalisering	523	0	0	0	0	0
Kwaliteit personeel	108	0	0	0	0	0
Algemene kosten	1.721	1.966	1.900	1.900	1.900	1.900
Onvoorzien	0	153	153	153	153	153
Rentebaten en lasten	-645	-632	-627	-610	-571	-528
Nog te bezuinigen	0	-79	0	0	0	0
Totaal lasten	**56.645**	**60.235**	**60.454**	**60.502**	**60.613**	**60.715**
Saldo van baten en lasten	**1.789**	**-319**	**-310**	**-178**	**-329**	**-453**
Buitengewone baten en lasten	-15	100	50	50	50	50
Geraamd saldo van baten en lasten *	**1.774**	**-219**	**-260**	**-128**	**-279**	**-403**
Bestemd resultaat	-200	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	1.974	-219	-260	-128	-279	-403
Geraamde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* -/- is onttrekking +/+ is toevoeging

5.8 Uiteenzetting financiële positie Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Bedragen * € 1.000

Activa	Jrk 2013	Begr 2014	Begr 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	**40.590**	**48.849**	**48.932**	**48.206**	**47.918**	**48.285**
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Debiteuren	5.693	2.026	5.693	5.693	5.693	5.693
Debiteuren openbare lichamen	515	1.140	515	515	515	515
Verrekening deeln. gemeenten	145	0	145	145	145	145
Uitzettingen Rijksschatkist	1.770	0	1.770	1.770	1.770	1.770
Overige vorderingen	1.709	265	1.709	1.709	1.709	1.709
Sluitpost (incl rekening-courant)	0	1.308	5.470	4.672	4.571	3.823
	9.832	**4.739**	**15.302**	**14.504**	**14.403**	**13.655**
Liquide middelen	**274**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**50.695**	**53.587**	**64.234**	**62.710**	**62.321**	**61.940**

Passiva	Jrk 2013	Begr 2014	Begr 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
Vaste Passiva						
*Eigen vermogen **						
RAV	3.488	3.563	3.488	3.302	3.062	2.889
MKA	-38	-138	-85	-26	33	92
Subtotaal programma RAV	3.450	3.425	3.403	3.276	3.095	2.981
Alg Reserve C&R	2.033	3.356	2.033	2.033	2.033	2.032
Bestemde reserves:						
Kapitaallasten	0	323	431	0	333	44
Piket Crisiscommunicatie	75	0	0	0	0	0
Financiële menskracht	65	0	0	0	0	0
BTW-Compensatie	430	215	0	0	0	0
Subtotaal programma C&R	2.603	3.894	2.464	2.033	2.366	2.076
Totaal Eigen vermogen	**6.053**	**7.318**	**5.867**	**5.308**	**5.461**	**5.057**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar						
Langlopende leningen	26.400	39.486	45.407	44.480	43.927	43.938
Voorzieningen						
Voorziening groot onderhoud	23	35	47	58	70	81
Voorziening niet-actieven	251	61	50	0	0	0
Voorziening ILB	105	0	0	0	0	0
	379	**96**	**97**	**58**	**70**	**81**
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Kasgeldleningen	5.000	0	0	0	0	0
Nog in tarieven te verrekenen	2.046	700	2.046	2.046	2.046	2.046
Sluitpost (incl rekening-courant)	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	10.818	5.987	10.818	10.818	10.818	10.818
	17.864	**6.687**	**12.864**	**12.864**	**12.864**	**12.864**
Totaal	**50.695**	**53.587**	**64.234**	**62.710**	**62.321**	**61.940**

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2015 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2013.

De balans van de begroting 2014 is eveneens bijgesteld met de doorgevoerde begrotingswijzingen op het gebied van aanschaf kazernes, aangetrokken leningen hiervoor en vorming van bestemde reserve btw-compensatie.

5.9 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

Grondslagen van resultaatbepaling

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de Veiligheidsregio omvat het totaal van alle activiteiten van de Veiligheidsregio. De sectoren Brandweer, Veiligheidsbureau, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio, Gemeenschappelijke meldkamer (incl. MKB), Staf en Bedrijfsvoering worden in het overzicht van baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding gepresenteerd. Voor de sector RAV is een afzonderlijk overzicht van baten en lasten gepresenteerd. Onderlinge verrekeningen tussen de programma's worden in de resultatenrekening van de Veiligheidsregio geëlimineerd.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (> € 5.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingskosten, standaard investeringsbedrag of historische aanschafwaarde, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Veelal worden kleinere investeringen gebundeld en start de afschrijving halverwege het jaar. De afschrijvingstermijnen staan op de volgende pagina vermeld.

Er wordt rente over de materiële activa gerekend. Het gehanteerde percentage is 4,5%.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve rampenbestrijding en uit een bestemde reserve voor btw-compensatie, inzet financiële menskracht en piket crisiscommunicatie. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserves aanvaardbare kosten MKA en RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar. In de balans zoals opgenomen in deze begroting, wordt het jaarresultaat om pragmatische en presentatietechnische redenen steeds toegevoegd of onttrokken aan de reserves.

Voorzieningen

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd middels jaarlijkse dotaties in verband met in de toekomst uit te voeren groot onderhoud aan het pand van de RAV, Blomboogerd 10 in Tiel. De kosten voor groot onderhoud worden in mindering gebracht op de voorziening. De planningshorizon is 30 jaar.

De voorziening niet-actieven is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel dat gefinancierd wordt vanuit het programma Crisis- en Rampenbestrijding. De kosten van niet-actief personeel dat gefinancierd wordt vanuit het programma RAV kunnen worden gedeclareerd.

Tot slot is er een voorziening gevormd voor Individueel Loopbaanbudget (ILB) voor medewerkers die vallen onder de CAO gemeenten. Op basis van deze CAO hebben ambtenaren over de periode 2013-2015 recht op ILB van € 500,- per jaar. Voor zover dit budget in 2013 niet werd besteed, maar medewerkers wel een bestedingsplan hebben ingediend voor de jaren daarna, is het budget opgenomen in deze voorziening.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Afschrijvingstermijnen

Aanhangers	
Aanhanger (toilet)	10 jaar
Aanhanger (oefenen)	15 jaar
Motorspuitaanhanger	20 jaar
Schuimblusaanhanger	20 jaar
Ademlucht	
Compressor	15 jaar
Testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 jaar
Ademlucht toestel	8 jaar
Ademluchtmasker	7 jaar
Droogkast	10 jaar
Maskerwasser	10 jaar
Ademluchtfles	15 jaar
Meubilair ademluchtwerkplaats	15 jaar
Aggregaten	
Noodstroom aggregaat	10 jaar
Mobiele aggregaat	15 jaar
Alarmering	
Alarmontvanger	4 jaar
Signalering kazerne	10 jaar
Automatisering	
Hard- en software (specifiek)	3 jaar
Hard- en software (specifiek)	4 jaar
Hard- en software	5 jaar
ICT-infrastructuur	15 jaar
Bluspompen	
Draagbare motorspuit	8 jaar
Dompelpomp TS	15 jaar
Klokpomp	15 jaar
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Mobiele Data Terminal / Navigatie	3 jaar
Portofoon/helmset (manschap)	5 jaar
Mobilofoon	7 jaar
Portofoon/helmset (BV / OVD)	7 jaar
Telefooncentrale	15 jaar
Overig	5 jaar
Gebouwen	
Semi-permanente unit	20 jaar
Gebouw	30 jaar
Kazerne	40 jaar
Installaties	15 jaar

Inventaris	
Medische apparatuur	5 jaar
Medische apparatuur - brancards	7 jaar
Schrobmachine	10 jaar
Kantoor- en kazerne inventaris	10 jaar
Kantoor- en kazerne inventaris	15 jaar
Redgereedschap	
Kettingzaag	5 jaar
Meetapparatuur	5 jaar
Hydraulisch redgereedschap	8 jaar
Overdrukventilator	8 jaar
Bepakking - TS	10 jaar
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10 jaar
Redbord / hansaboard	10 jaar
Bepakking - HV	15 jaar
Bepakking - HOVD	15 jaar
Bepakking - TS	15 jaar
Hydraulisch gereedschap	15 jaar
Spoorslootoverbrugging	15 jaar
Straatwaterkanon	15 jaar
Vrachtwagenplateau	15 jaar
Bepakking - TS	20 jaar
Warmtebeeldcamera	7 jaar
Vaartuig	
Motorboot	10 jaar
Hulpboot en trailer	20 jaar
Blusboten	30 jaar
Verbouwingen	10 jaar
Wagenpark	
Rapid responder - Motor	3 jaar
Rapid responder - Motor	5 jaar
Dienstvoertuig	5 jaar
Ambulance	5 jaar
TS beroeps mid-life update	6 jaar
Dienstvoertuig / (H)OVD voertuig	7 jaar
MICU (Mobile Intensive Care Unit)	7 jaar
Dienstvoertuig	8 jaar
TS vrijwillig mid-life update	8 jaar
Materieelvoertuig	10 jaar
Personeelsvoertuig	10 jaar
TS - beroeps	12 jaar
Hulpverleningsvoertuig	15 jaar
Redvoertuig (laddervoertuig / hoogwerker)	15 jaar
TS - vrijwillig	15 jaar
Haakarmbak	15 jaar
Commandohaakarmbak	20 jaar
Haakarmvoertuig	20 jaar
Schuimblusvoertuig	20 jaar
Watertransportsysteem	20 jaar

Werkkleding	
Blushandschoenen	3 jaar
Uniform - beroeps	5 jaar
Redvest	5 jaar
Uitrusting hoogtewerken	7 jaar
Bluslaarzen - beroeps	5 jaar
Bluslaarzen - vrijwillig	8 jaar
Chemiepak	5 jaar
Helm	8 jaar
Reddingsvest	5 jaar
Uitrukkleding - beroeps	5 jaar
Uitrukkleding - vrijwillig	8 jaar
Beschermingsmiddelen	10 jaar
Droogpak	10 jaar
Droogtrommel	10 jaar
Gaspak	10 jaar
Uitrukkleding - vrijwillig	10 jaar
Wasmachine	10 jaar
Uniform - vrijwillig	12 jaar

5.10 Inventarisatie risico's

Omschrijving van het risico en de maatregelen die genomen zijn danwel genomen worden om het risico te reduceren.	Programma	Soort risico	Classificatie			Risico (x € 1.000,-)		
			FS	OS	RS	minimaal	verwacht	maximaal
Landelijk Referentiekader Spreiding en Beschikbaarheid Ambulancezorg Het Landelijk Referentiekader Spreiding en Beschikbaarheid Ambulancezorg is begin 2013 herijkt. Vanaf 2014 wordt het budget in drie gelijke stappen structureel verlaagd tot € 100.000,- in 2016. Verwachting is dat het referentiekader iedere twee jaar herijkt zal gaan worden. Het risico wordt geschat op € 250.000,-	RAV	SR	4	5	20	-	250	500
ORT doorbetaling tijdens vakantie Binnen een aantal sectoren waar onregelmatig wordt gewerkt, worden procedures gevoerd door personeelsleden omdat er tijdens vakanties van het personeel geen onregelmatigheidstoeslag wordt betaald. Dit is voor personeelsleden van de ambulancesector ook aanleiding geweest om bezwaar te maken tegen het niet betalen van onregelmatigheidstoeslag tijdens hun vakantie. Momenteel is nog niet te voorspellen op welk moment eventuele procedures duidelijkheid zullen bieden over dit onderwerp. Uiteindelijk zal een rechtbank uitspraak doen over dit onderwerp. In deze risico-inventarisatie wordt gerekend met de kan op nabetaling van twee jaren en wordt de kans dat dit zich voordoet geschat op 50%.	RAV	SR	4	2	8	-	120	240
Herziening functiewaarderingssystematiek In de sector-cao ambulancezorg is de afspraak gemaakt om in de eerstvolgende CAO de overgang te maken naar een nieuwe functiebeschrijvings- en waarderings-systematiek. Het financiële risico hiervan is dat hieruit een hogere inschaling van het personeel kan volgen die fors kan oplopen. Genoemde bedragen zijn een inschatting voor de komende 4 jaar.	RAV	SR	4	5	20	-	2.332	4.240
Schaalvergroting Meldkamers In 2011 is door het kabinet besloten tot schaalvergroting van de meldkamers in Nederland. Het aantal meldkamers zal terug worden gebracht naar 10 (nu 25). Het is nog niet duidelijk wat financieel gezien precies de gevolgen zullen zijn, maar het lijkt aannemelijk dat er frictiekosten zullen ontstaan. Daarnaast heeft de VRGZ geen capaciteit voor de uniformering van bedrijfsprocessen en de voorbereiding op nieuwe werkwijzen. Dit risico wordt geschat op € 340.000,-	RAV en C&R	IR	1	5	5	-	340	340

Omschrijving van het risico en de maatregelen die genomen zijn danwel genomen worden om het risico te reduceren.	Programma	Soort risico	Classificatie			Risico (x € 1.000,-)		
			FS	OS	RS	minimaal	verwacht	maximaal
Aansprakelijkheid bodemverontreiniging De VRGZ is aansprakelijk gesteld voor het ontstaan van eventuele bodemverontreiniging door het verplaatsen van afval tijdens brandbestrijding.	C&R	IR				PM	PM	PM
Grootschalige inzet en nazorg Voor de kosten van grootschalige en langdurige inzetten van brandweer, GHOR en gemeentelijke teams en de mogelijke nazorg zijn in de begroting geen middelen opgenomen. Calamiteiten kunnen een dusdanig grote impact hebben, dat naast de beschikbare capaciteit ook een beroep op interregionale bijstand moet worden gedaan.	C&R	IR	2	4	8	50	200	500
Exploitatierisico vanuit het investeringsprogramma In het eerste jaar na regionalisering is gestart met de opzet voor een herzien meerjarig investeringsprogramma. Dit investeringsprogramma zal in het najaarvan 2014 gereed zijn. Eerste schattingen hiervan maken zichtbaar dat er vanwege verschillende oorzaken een structureel tekort in het investeringsprogramma zichtbaar wordt van €500.000,- per exploitatiejaar. In deze risico-inventarisatie is rekening gehouden met maximaal drie keer en minimaal één keer het maximale bedrag van € 500.000,-	C&R	SR	5	5	25	500	1.000	1.500
Stijging loonkosten De CAO voor gemeente-ambtenaren is eind 2012 afgelopen. Tot op heden is er geen nieuwe CAO afgesloten. In deze risicoinventarisatie wordt rekening gehouden met een stijging van 1,00% van de loonkosten.	C&R	SS	3	5	15	-	211	422
Herijking verdeling rijkssubsidie In 2014 start een herijkingsonderzoek naar de uitgaven voor openbare orde en veiligheid. De resultaten worden volgens planning in 2015 bekend gemaakt, waarna er vanaf 2016 herverdeeleffecten kunnen optreden. Landelijk is er geen geld beschikbaar om herverdeeleffecten op te vangen. Een en ander kan positief en negatief uitpakken. Als maximaal risico is rekening gehouden met een neerwaartse bijstelling van 10% met een kans van 50%.	C&R	IR	1	5	5	-	338	675

Omschrijving van het risico en de maatregelen die genomen zijn danwel genomen worden om het risico te reduceren.	Programma	Soort risico	Classificatie			Risico (x € 1.000,-)		
			FS	OS	RS	minimaal	verwacht	maximaal
Harmonisatie arbeidsvoorwaarden Bij de start van de nieuwe organisatie per 1 januari 2013 is afgesproken om binnen afzienbare termijn te starten met een nieuwe functiebeschrijvings en -waarderings-methode. Afgesproken is dat als medewerkers binnen de nieuwe methodiek hoger worden ingeschaald, dit met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2013 zal ingaan. Vanaf 1 januari 2013 zijn nog een aantal secundaire arbeidsvoorwaardenregelingen van verschillende gemeenten toegepast. Deze blijven van kracht tot het moment waarop de VR een nieuwe geharmoniseerde regeling heeft afgesproken met de OR en/of vakbonden. Beide onderwerpen kunnen per saldo een kostenstijging tot gevolg hebben. Dit is grofweg geraamd op maximaal € 200.000,- en de kans daarop wordt gesteld op 50%.	C&R	SS	1	4	4	-	100	200
Werkkostenregeling Vanaf 2015 wordt de invoering van de werkkostenregeling verplicht. Onder die regeling mogen werkgevers een maximaal percentage van het totale fiscale loon besteden aan onbelaste vergoedingen voor hun personeel. Als het maximale percentage wordt overschreden moet 80% belasting betaald worden over de overschrijding. In 2014 zal een inventarisatie volgen om de impact te becijferen. Uit landelijk onderzoek blijkt dat de werkkostenregeling negatief uitpakt voor organisaties met relatief veel vrijwilligers. Landelijk is becijferd dat het effect € 7,4 miljoen euro bedraagt. In deze risico-inventarisatie is rekening gehouden met 1/25 deel en een kans van 100% dat deze kostenstijging op korte termijn zal optreden.	C&R	SR	5	5	25	-	300	300
Doorontwikkeling Brandweer Per 1 januari 2013 zijn de gemeentelijke brandweertaken van 18 gemeenten formeel overgeheveld naar de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) evenals de hiervoor benodigde financiële middelen van deze gemeenten. Specifiek zijn de personele en materiële componenten per 1 januari 2013 overgeheveld naar de VRGZ en de fysieke huisvesting (kazernes) nog niet. De ervaring bij de meeste veiligheidsregio's waar de brandweer reeds is geregionaliseerd, leert dat in het eerste jaar hierna allerlei financiële bijstellingen aan de orde zijn. De informatie na afsluiting van 2013 is van dien aard dat hieraan nog geen risicobedragen gekoppeld kunnen worden.	C&R	IR				PM	PM	PM

Omschrijving van het risico en de maatregelen die genomen zijn danwel genomen worden om het risico te reduceren.	Programma	Soort risico	Classificatie			Risico (x € 1.000,-)		
			FS	OS	RS	minimaal	verwacht	maximaal
BTW Vanaf 2014 kan de btw op de taken van de Veiligheidsregio niet meer worden gecompenseerd. Bij de Veiligheidsregio is momenteel onvoldoende informatie aanwezig om te kunnen beoordelen of de compensatie door het rijk voldoende is. Geschat wordt dat het risico maximaal € 500.000,- is.	C&R	SS	1	5	5	-	375	500
Verzekeringen Vanaf 1 januari 2013 worden gemeentelijke verzekeringen door de VRGZ als contractpartner gecontinueerd in plaats van de gemeenten. Na inventarisatie van de lopende verzekeringen volgt een aanbestedingsprocedure. Er wordt beoogd de verzekeringen te harmoniseren. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet bekend.	C&R	IR				PM	PM	PM
Vastgoed en BTW Eind 2013 zijn een aantal kazernes overgedragen aan de VRGZ, de rest (of een deel daarvan) zal volgen in 2014. In het ontvlechtingskader van de regionalisering is vastgelegd dat genormeerde gebruikerslasten en eventuele eigenaarslasten van de panden bij overdracht naar de VRGZ worden meegegeven door de gemeenten. Hoe dit in de praktijk gaat uitpakken is niet bekend. Daarnaast is het mogelijk dat de kazernes die de VRGZ heeft overgenomen in de toekomst niet meer als kazerne gebruikt zullen worden. Op de verkoop van de panden loopt de VRGZ een potentieel boekwaardeverlies.	C&R	SR				PM	PM	PM
Inrichten Facilitaire dienst Met de overdracht van de kazernes van de deelnemende gemeenten aan de VRGZ zal ook een facilitaire dienst ingericht moeten worden. Omdat nog niet precies bekend is om hoeveel kazernes het gaat en wanneer deze precies over zullen gaan naar de VRGZ, is een risico nog niet in te schatten.	C&R	SR				PM	PM	PM
Economische crisis De economische crisis heeft ertoe geleid dat gemeenten en Rijk kortingen doorvoeren op het budget. Omdat de economische crisis voortduurt wordt in deze risico-inventarisatie rekening gehouden met nogmaals een aanvullende korting op alle budgetten van 3% en een maximale vertraging van één jaar voor het effectueren van bezuinigingen.	C&R RAV	SS SS	2 2	5 5	10 10	- -	614 267	1.227 533

Omschrijving van het risico en de maatregelen die genomen zijn danwel genomen worden om het risico te reduceren.	Programma	Soort risico	Classificatie			Risico (x € 1.000,-)		
			FS	OS	RS	minimaal	verwacht	maximaal
Totaal						**550**	**6.447**	**11.178**

		C&R	RAV	Totaal VR
Maximaal risico	A	5.494	5.684	11.178
Stand weerstandsvermogen eind 2015	B	2.186	3.170	5.356
Dekkingspercentage	A / B	40%	56%	48%

Legenda

Frequentiescore (FS)		*Omvangscore (OS)*					*Soorten risico*	
1	Minder dan één keer per vijf jaar	1	€ -	tot	€ 25.000		IR	Incidenteel risico
2	Één keer per vijf jaar	2	€ 25.000	tot	€ 75.000		SS	Semi structureel risico
3	Één keer per twee jaar	3	€ 75.000	tot	€ 150.000		SR	Structureel risico
4	Één keer per jaar	4	€ 150.000	tot	€ 250.000			
5	Meerdere malen per jaar	5	€ 250.000	en hoger			Risicoscore (RS) = FS x OS	

6 Verklaring van afkortingen

AED	Automatische Externe Defibrillator
BBV	Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BMT	Brandweer Management Team
BOT	Bedrijfsopvangteam
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CACO	Calamiteitencoördinator
CoPI	Commando Plaats Incident
CRIB	Centraal Registratie en Inlichtingen Bureau
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DTV	Directieteam Veiligheid
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FIDO	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GR H&V	Gemeenschappelijke Regeling Hulpverlening & Veiligheid Gelderland-Zuid
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
HOvD	Hoofdofficier van Dienst
Hv	Hulpverlening
LCS	Landelijk Crisismanagementsysteem
MICU	Mobiele Intensive Care Unit
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
NP	Nurse Practioner
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
OGS	Ongevalbestrijding Gevaarlijke Stoffen
OMS	Openbaar Meldsysteem
OvD	Officier van Dienst
PAM	Periodieke Arbeidsgezondheidskundige Monitor
PPMO	Periodiek Preventieve Medisch Onderzoek
RAV	Regionale Ambulance Voorziening Gelderland-Zuid
RCvD	Regionaal commandant van dienst
ROvD	Regionaal Officier van Dienst
RRC	Raad van Regionaal Commandanten
RUD	Regionale uitvoeringsdiensten
TOOM	Terugdringen onechte en ongewenste meldingen
TS	Tankautospuit
Twaz	Tijdelijke wet ambulancezorg
VeRA	Veiligheidsregio Referentie Architectuur
VR	Veiligheidsregio
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Waz	Wet ambulancezorg
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wvr	Wet veiligheidsregio's